Ն. 2300 | 1885 ԱՊՐԻԼ 7—8 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ | ՏՕՓՈՒՋՈՒՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Մէճմուայէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 125 »
40 ՓԱՐԱ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3իւնճի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 3 »
ՆԻԹԱՐ. Ղանգա, Շիրքէթ վէ ումումը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . . . 6 ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »
Մէվատը նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ թէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

ՆԻՒՍԽԱՍԻ ԿԷՉՄԻՇ Ն. 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իտարէխանէսի, հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 խանէտէ տիր: — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ հազգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆֆէի մէքթուպլարըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր.

ԽՈՒԹԱՐԸՇՄԱԽՕՍԻՍ

կազէթամըզըն միւտիրի Ճիվէլէկեան Տիգրան էֆէնտի՝ տիւչար օլտուղը խաստալըգտան քէսպը սըհհաթ իտէրէք, մաթպաայա տէվամ պաշլատըղընտան, իտարէճէ թէէխխիւր իտէն պազը ումուր ու մուամէլաթըն միւսթաչէլէթ իտէճէյի՝ թաշրատա պուլունան մուխպիր վէ պայիէլէրիմիզէ խասսէթէն իխթար ու պէյան օլունուր:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Տիւն մէճլիսը խասսը վիւքէլա՝ պէրմիւթատ Պապը Ալիտէ ինիգատ իտուպ, կէճէ սաաթ իքիյէ գատար իմթիտատ էյլէմիշ տիր:

—

Րիվայէթէ կէօրէ, մէճլիսը խասսը վիւքէլա՝ կէչէն չարշէնպիհ կիւնքի ինթիխապընտա, Պուլկար մէթրոբոլիթլէրինէ պէրաթ իթասընը թէէխխիր իթմէհէ գարար վէրմիշ, վէ քէյֆիյէթ Պուլկար էկզարգըլըղընա թէպլիղ օլունմըշ տըր:

—

Շուվէտ Գրալիցասը իլէ մախտումը բրէնս Էօժէն վէ մայէթլէրի վէ Շուվէտ սէֆիրի իլէ քէրիմէսի կէչէն ճումաա կիւնիւ խաս ախըր արապալարը իլէ Քեաղըտխանէյէ պիլազիմէ, Չաղլայան գասրը Հիւմայունընա էնմիշլէր, վէ օրատա Մապէյնտէն կէօնտէրիլմիշ օլան չայ բիշքիւիթ իչիլտիքտէն վէ պիր ազ իսթիրահաթտան սօնրա, բիւքիւպը Շահանէյէ մախսուս սանտալլար իլէ տօղրուճա Ազապ գափուսը իսքէլէսինէ չըգմըշլար, վէ օրատա պէքլէմէքտէ օլան արապալարլա սէֆարէթխանէյէ ավտէթ իթմիշլէր տիր:

Ճումաա էրթէսի կիւնիւ տախի Գրալիցա վէ բրէնս Էօժէն՝ Տօլմա Պաղչէ սէրայընա ազիմէթ իտուպ, օրայը զիյարէթ վէ թէմաշա իտէրէք, մէմնունէն սէֆարէթխանէյէ ավտէթ իթմիշլէր տիր:

Տիւն տախի բրէնս Էօժէն՝ մայէթի վէ Մապէյն միւշիրը սանիսի Ահմէտ պէյ վէ եավէրանը Շահանէտէն Ահմէտ բաշա պէրապէրինտէ օլտուղը հալտէ արապալար իլէ Սթամպօլա կէչիպ, Սուլթան Ահմէտ ճամիսինի կէզմիշ, վէ պատէհու Ահմէտ բաշա հազրէթլէրինին Մէրճանտա քեաին խանէսինէ թէշրիֆէ բայպէթ էյլէմիշ, վէ օրատա բէք զիյատէ իզզ ու իքրամ օլունտըգտան սօնրա սէֆարէթխանէյէ ավտէթ էյլէմիշ տիր:

Էվվէլքի կիւն Տէրսաանէտէ պուլունան էճնէպի սէֆիրլէրի՝ Շուէտ սէֆարէթխանէսինէ պիլազիմէ, Գրալիցայը զիյարէթ իթմիշլէր տիր:

* *

Խասթա պուլունան բրէնս Շարլ խալըտան խալը էյիլէշմիշ օլմագլա, պիր գաչ կիւն իգամէթ իթմէք իւզրէ վալիտէսի Գրալիցա հազրէթլէրի իլէ Աթալարա կիտէճէյի մէմուլ տըր:

Էվվէլքի կիւն սէր եավէրը հազրէթը Բատիշահի Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրի Շուէտ սէֆարէթխանէսինէ պիլազիմէ, թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն բրէնս Շարլըն խաթըրընը իսթիֆսար էյլէմիշ տիր:

—

Պէրլինտէն վիւրուտ իտէն պազը խուսուսի թէլէկրաֆլարտա րիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ Ասիայի Վասաթիտէ Ինկիլթէրրա իլէ Րուսիա պէյնինտէ միւնազաայը մուճիպ օլաճագ հէր նէվի սէպէպլէրին րէֆ ու իզալէսի իչիւն Աֆղան հուտուտունը թային իթմէք իւզրէ մուխթէլիթ պիր գօմիսիօն թէշքիլինի Րուսիա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրինէ թէքլիֆ իթմիշ իմիշ:

* *

Պէրլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ալէմանիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Հացֆէլտ՝ Ինկիլթէրրա իլէ Րուսիա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վուգուու թագտիրտէ, Թիւրքիանըն իթթիֆագ իտէճէյի մէսլէքէ տաիր նէ էֆքեարտա օլտըղը հազգընտա պիր տիբլօմաթ թարաֆընտան վուգու պուլան սուալէ չէօյլէճէ ճէվապ վէրմիշ իմիշ.

«Պէրլին ահտնամէսինին գարարլարը Սթամպօլտա բէք էյի մալիւմ տիր: Բէթէրսպուրկտա վէ Լօնտրատա տախի պու խուսուս տէրխաթըր օլունաճագ տըր. Զիրա հէր քիմ տէվլէթը Օսմանիյէնին պիթարաֆլըղընա տօգունաճագ օլուր իսէ, Էվրօբանըն էօնիւնտէ մէսուլ պուլունաճագ տըր»

* *

Մոսքովին քէօմիլը ինթիլաթէ վէրտիկի պիր հավատիսէ կէօրէ, Ինկիլթէրրա պահրիյէ նէզարէթի Պահրը Սէֆիտ Ինկիլիզ տօնանմասընըն Մալթատա թէճէմմիւ իթմէսինի էմր էյլէմիշ, վէ պունտան մագսատ տէ մէզքիւր տօնանմանըն իճրայի թալիմ իթմէսի մատտէսի օլտուղը մէրվի իմիշ.

* *

Սիւվէյիշ գանալընտա իքի գըթը հարպ սէֆինէսի պուլունտըղընտան, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի պունլարըն հարէքէթինէ նէզարէթ օլունմասընը իճապ իտէնլէրէ էմր ու իշար էյլէմիշ տիր: Մէզքիւր սէֆինէլէրին թէհշիտաթը բէք տէ գուվվէթլի տէյիլ իմիշ:

—

ՆԷԼ ՏԷՅԻՐՄԷՆԻ ՎԱԳԱԱՍԻ ՄՈՒԹԷԱԼԼԻՔ ՄԱԼԻՒՄԱԹ

Թէէսսիւֆը ազիմէ ալտըղըմըզ խապէրէ կէօրէ, Գատը քէօյ իլէ Հայտար բաշա արասընտա վագը Նէլ տէյիրմէնի նամ մահալտէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ տիւնը Խրիսթիյանիյէ հազարէթ մատտէսինտէն տօլայը Րումլարլա Եահուտիլէր արասընտա պէօյիւք պիր արպէտա վուգու պուլմուշ օլմագլա, պու վագաանըն էվվէլիյաթը իլէ տիւնքի բազար կիւնիւ մահալլը մէզքիւրտէ վուգու պուլան ահվալը միւթէէսսիֆէ հազգընտա պէր վէճհը աթի ալտըղըմըզ պազը մալիւմաթը տէրճ իտէրիզ:

Շէօյլէ քի Բասգալեանըն պէօյիւք հաֆթաաընտա Եէլտէյիրմէնինտէ ճամէը պիր Եահուտի՝ էվինին պաղչէսինտէ պիր աղաճտան աչաղա տօղրու պիր խաչ ասըպ, պունը թաշլամագտա վէ իւզէրինէ թիւքիւրմէքտէ օլտուղը էթրաֆ խանէլէրտէն պիր իթալիան վէ պիր գաչ Րում վէ մուախխարէն բօլիս սէր գօմիսէրի կէօրիւպ, մէրգում Եահուտի խանէսինտէն չըգարըլարագ, գապըթայա թէսլիմ օլունմուշ, վէ թահթ էլ հըֆզ Իսքիւտար բօլիս միւտիրլիկինէ կէօնտէրիլէրէք, օրատա պիր գաչ կիւն խաթըն թագ օլունտըգտան սօնրա, պիր միւթէպէր Եահուտինին քէֆալէթիլէ մէրգում ճամէը Եահուտինին սէպիլի թախլիյէ օլունմուշ տըր:

Պու վագաա պէօյլէճէ արպէտասըզճա կէչիշտիքտէն սօնրա, կէչէն ճումաա էրթէսի սապահլայըն եինէ Եէլ տէյիրմէնինտէ գապըլթա մէրքէզինին եագընընտա պուլունան պագգալ՝ տիւքեան քէրէնքլէրինի աչտըղը սըրատա, մէզքիւր քէրէնքլէրին էօնիւնտէ եինէ օտունտան մամուլ վէ բիսլիքլէ միւլէմմա պիր խաչ կէօրիւնճէ, հիչ էլ տօգունտուրմայըպ մէրքէզէ խապէր վէրմիշ, վէ մէրքէզտէն բօլիս կէլէրէք մէզքիւր խաչը րէյ իւլ այն օ հալտէ կէօրտիւկի սըրատա, իշ մահալլի Խրիսթիյան էհալիսինէ պիլինթիգալ, էքսէրիսի Րում օլարագ գալապալըգ թօփլանմըշ, վէ տինէ օլան իշպու թահգիրտէն տօլայը տիւչարը ղազապ վէ հէյէճան օլարագ Եահուտի խանէլէրինին իւզէրինէ պիլ հիւճում ճամլարը գըրմըշ, վէ եօլտա րասթ կէլտիկի Եահուտիլէրի տէօյմէյէ պաշլամըշ տըր: Զապըթա միւտախէլէ իտուպ ղաղաը էհալիյի կիւճ հալիլէ պիրտագ թէսքին իտէպիլմիշ իսէ տէ, տիւնքի բազար կիւնի տախի վափորլար տօլուսը թաթավլալը վէ Բէֆալօնեալը վէ մահալլը սաիրէլի Րումլար Եէլտէյիրմէնինէ պիլ ազիմէ, Եահուտիլէրի չէթին պիր սուրէթտէ խըրբալամըշլար վէ տարպ ու ճէրհ իթմիշլէր վէ հիչ պիր Եահուտի խանէսինին ճամլարընը սաղլամ պըրագմամըշլար տըր:

Իշթէ պու արպէտատան տօլայը կէրէք ճումաա էրթէսի վէ կէրէք տիւնքի կիւն Եէլտէյիրմէնինէ միւթէաատիտ ասքէր վէ սիւվարի վիւրուտ իտուպ, մահալլէի մէզքիւրէյի պիլիշղալ կիւրիւլթիյի մէնէ մուգթէտիր օլմուշլար տըր:

Մէզքիւր արպէտատա հէմ Րումլարտան վէ հէմ Եահուտիլէրտէն էպէյիճէ եարալանլար պուլունուպ, Եահուտիլէրին հէման քեաֆֆէսի՝ Գուզկունճուգ վէ Խասքէօյէ գաչմըշլար իմիշ:

Մէսմուաթա կէօրէ, պու վագաայա սէպէպ օլան ճամէը Եահուտի եէնիտէն թէվգիֆ օլունմուշ տըր:

Զապթիյէ Նազըրը, Իսքիւտար գօմանտարը վէ Իսքիւտար բօլիս միւտիրի բաշալար հազրէթլէրի տիւն վէ էվվէլքի կիւն աքշամա գատար Եէլտէյիրմէնինտէ պուլունտըգլարը կիպի, ասքէրլէր տախի մահալլէնին տէօրթ թարաֆընը գարագօլ տոլաշմըշլար տըր:

Պիր արա Եօրկի նամընտա թաթավլալը պիր Րում՝ չիթտէթլէ պիր Եահուտինին իւզէրինէ հիւճում իտէրէք, ասքէրէ տէ գարշը գօյտուղընտան, սիւնկի իլէ պաշը եառըլմասը իւզէրինէ, տէրհալ Եէնիգալէխանէյէ կէօթիւրիւլէրէք թէվգիֆ օլունմուշ տըր:

Իշթէ պու վագաա իւզէրինէ Րումլար պիւսպիւթիւն ղազապա կէլէրէք, թէքմիլ Եահուտի խանէլէրինին իւզէրինէ եիւրիւյիւշ իթմիշլէր տիր: Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, Րումլար՝ պէլլի օլմագ իչիւն Եահուտիլէրին խանէլէրի իւզէրինէ գըրմըզը նիշանլար չըգմըշլար իմիշ:

Տիւն Գատը քէօյինտէ Էրմէնի վէ Րում քիլիսէլէրինտէ վագըլար վէրիլէրէք, էհալինին թէսքինը հէյէճանը եօլունտա նասիհաթլար վէրիլմիշ տիր:

Գատը քէօյտէ մուգիմ միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան Ունճեան Աքիք, Կիւլպէնկեան Սերովբէ էֆէնտիլէրլէ տիկէր պազըլարը վէ Րումլարտան Մ. Հաճօբուլօ վէ սաիրէտիւն մահալլը վագաայէ կիտէրէք, Զապթիյէ Նազըրը վէ գօմանտար բաշա վէ Իսքիւտար բօլիս միւտիրիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր վէ թէսքինը էհալի խուսուսընտա իճրայի մուավէնէթ էյլէմիշլէր տիր:

Սէրասքէր Ղազի Օսման բաշա հազրէթլէրի՝ միւթէմատիէն թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, վագաա հազգընտա մալիւմաթ թալէպ իթմէքտէ վէ թէսքինը էհալի իչիւն իթտիխազը լազըմ կէլէն թէտապիրէ թէվէսսիւլ էյլէմէքտէ պուլունմըշ տըր:

Եէլ-Տէյիրմէնինտէ 40 ատէտ Եահուտի խանէսի թախլիյէ օլունըպ, արապալարա թահմիլէն տիկէր մահալլէրէ նագլ իտիլմիշլէր տիր:

Պու վագաայի միւթէէսսիֆէ հազգընտա շիմտիլիք պու գատար մալիւմաթ ալըզ իտիլէպիլմիշ տիր:

ՌԷՍՄԻ

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ

Թ. Հ---Ն կազէթասընըն 2040 նումէրօլու վէ 5 Նիսան 301 թարիխլի նիւսխասինտէ պազըրճէ վէ էմանէթի ճէլիլէ իտարէսի սէնէվիյէլէրինէ Շուրաի Տէվլէթճէ իթթիխազ օլունան գարարըն խիլաֆընա օլարագ Էմանէթճէ վագը տամկայա տէվամ օլունմագտա պուլունտըղընտան պահսիլէ, պազը մէգալաթը ֆասիտէյի հավի վէքիլ Ճագօփ Ճիղըճի իմզալը պիր վարագա կէօրիւլմիւշ: Այտէճէ տախի իլան օլունտըղը վէճհիլէ նումասս վէ րիւսում ժամուլաթընա տամկա վագը՝ իմալ օլունան ավանիյէնին մուայէնէսիլէ ճէզասընա էսնաֆ թարաֆընտան պիր կէօնա հիլէ վէ ֆէսատ գարըշտըրըլմամասընը թէէմին իթմէք մագսատընա մէպնի օլուպ, պունըն լազըմընա տաիր Պապը Ալի ճանիպը սամիսինէ վէ Էմանէթճէ պիր կէօնա էմր ու գարար օլմատըղընտան, վէ մէրգումըն պէօյլէ խիլաֆը հագիգաթ նէշրիյաթ իլէ հուգուգը Էմանէթէ թաարրուզըընտան վէ էսնաֆը իղֆալէ թասատտիսինտէն տօլայը հազգընտա թէրէթթիւպ իտէն միւճազաթը գանունիյէնին իճրասը զըմնընտա, Էմանէթճէ թէշէպպիւսաթը լազըմէյէ իպթիտար օլունտըղընտան, էֆրատը էսնաֆըն իղֆալաթը վագըայա գափըլմամագ վէ ուսուլ վէ գաիտէի մէրիյէ վէ ճարիյէ տաիրէսինտէ հարէքէթ իթմէք իւզրէ իլանը քէյֆիյէթ գըլընըր:

7 Նիսան 301

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 19 ապրիլ

Սուլհըն՝ նիմ րէսմի միւզաքէրաթըլա աթիտէքի էսաս իւզէրինտէ հազըրլանմագտա օլտըղը թէհագգուգ իտէյօր.– Էմիր Ապտիւր-Րահման խան՝ Բէնճէտէն վազ կէչէճէքմիշ:

Զաննը օլունտըղընա կէօրէ, Ինկիլթէրրա զիյատէ իսրար իթմէյէճէք իմիշ:

Բարիզ 19 ապրիլ

Շանկայտան կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Թիէն-Ցին մուգավէլէսինին Թագտիր վէ գապուլինէ վէ Ցին ասաքիրի թարաֆընտան Թօնքինին թախլիյէսինէ տաիր օլան իրատէի իմբէրաթօրի՝ ապրիլ 13տէ Բէքինտէ նէշր ու իլան օլունմըշ տըր:

Մուգավէլէնամէի մէզքիւր ահքեամընճա, Ֆօրմօզ ատասընըն ապլուգասը (տէնիզ մուհասէրէսի) ապրիլ 16տա գալտըրըլմըշ տըր:

Բարիզ 18 ապրիլ

Տէյլի Նի--ղըն պէյանընա կէօրէ, սուլհ ֆիքիրլէրի ագալմամըշ տըր:

Մօսգուա 17 ապրիլ

Կ--ղէ տը Մ--ք--նըն պէյանընա կէօրէ, Րուսիա ասլա թէտարիքեաթը հարպիյէ իճրա իթմէյիպ, հիչ պիր պէօլիւք ասքէրի հարպ հալինէ գօյմամըշ վէ Գրօնշթատտա տա ասլա թէճհիզաթտա պուլունմամըշ տըր:

Բի-Բէր

Լօնտրա 18 ապրիլ

Բէթէրսպուրկտա նէշր օլունան Նօվօյէ Վրէմ- կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ալէմանիա իլէ Աւսթրիա՝ Ինկիլիզ տօնանմասընըն պօղազլարտան միւրուրը Զանագ գալէսինէ միւթէալլիգ Էվրոբա մուահէտաթը աթիգասընա մուղայիր օլտուղընը, վէ էկէր միւրուր վուգու պուլուր իսէ եալընըզ մուահէտաթը մէզքիւրէ տէյիլ, հաթթա Պէրլին ահտնամէսինին պիլէ մէրիյէթտէն սագըթ օլաճաղընը Պապը Ալիյէ իշար իթմիշլէր իմիշ:

Ինկիլիզ կազէթալարը՝ մէզքիւր Րուս կազէթասընըն իշպու հավատիսինի նագլ իթտիքտէն սօնրա, Ալէմանիա իլէ Աւսթրիա թարաֆընտան պու պապտա պէյանաթ վագը օլտըղընը թաստիգ իլէ մէզքիւր պէյանաթը մէզքիւր մէալինին մէզքիւր Րուս կազէթասը թարաֆընտան մուպալէղէ իլէ թէօթիրիլտիկինի թախմին իթմէքտէ իտիլէր:

Լօնտրա 18 ապրիլ

Րուսիա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտաքի միւնազաանըն սուլհէն թէսվիյէսի օլաճաղընա տաիր իթիմատ մէզալիւ իթմէքտէ իսէ տէ, պու իթիմատ հէնուզ գաթի պիր խապէր էօզ տըր:

Մուհաֆազաքեարան թարաֆտարը օլան կազէթալար՝ տէվլէթ թարաֆընտան չայիրթ միւճէրրիպ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին Րուսիայա միւսաատէքեարանէ պուլունտըղընը վէ թէզքիրէ իթմէքտէ պուլունմուշլար:

Շայիաթը մէզքիւրէ՝ Սթ--ա--տ-.

ըն պիր թէլէկրաֆըլա թէհագգուգ իտուպ, պու թէլէկրաֆըն մէալինէ կէօրէ, Աֆղան էմիրի՝ Բէնճէհի Րուսլար թարաֆընտան թախլիյէ օլունմասը իւզէրինէ իսրար իթմէք նիյէթինտէ տէյիլ իմիշ:

Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ քէնտի նիյաթընը աչըգա վէրմէքտէն իճթինապ իթմէքտէ, վէ մէսէլէի մուալլագա հագգընտա հիչ պիր մալիւմաթ վէրմէք իսթէմէմէքտէ տիր:

Թէտարիքեաթը հարպիյէ տէվամ իտուպ, մահէ հալին 20սինտէ Մէճլիսը մէպուսանտան քիւլլիյէթլի պիր թախսիսաթ թալէպ օլունաճագ տըր: Թէէմինէն պէյան օլունտըղընա կէօրէ, թախսիսաթը մէզքիւրէ՝ 6 միլյօն Ինկիլիզ լիրասընա պալիղ օլաճագ տըր:

Լօնտրա 18 ապրիլ

Լօրտ Կրանվիլ՝ Միւզիւրիւս վէ Հասան Ֆէհմի բաշալար իլէ ուզուն պիր միւզաքէրէտէ պուլունմըշ տըր:

Պէրլին 18 ապրիլ

Բէթէրսպուրկըն սօն խապէրլէրի՝ սուլհ իւմիտինի արթըրըյօրլար: Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ ժէնէրալ Գօմարօֆըն կէրի չագըրըլմասընը ասլա թալէպ իթմէմիշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Րումի ապրիլին 6ընճը էվվէլքի կիւն՝ անասըլ Սէլանիքլի Քիրիլիօս վէ Մէթօտիօս նամ բահիպլէր մարիֆէթիյլէ Սլավլարըն Խրիսթիյանլըղը գապուլ իթմէլէրինին պինինճի սէնէի տէվրիյէսի օլմագ միւնասէպէթիյլէ, էվվէլ մէզքիւրտէ Սլավ սաքին օլան հէր տիյարտա իճրայի ային օլունտըղը կիպի, Սթամպօլտա պուլունան Պուլկարլարըն տախի Պալաթտա քեաին քիլիսէլէրինտէ թէճէմմիւ իլէ իճրայի ային իթմիշլէր տիր:

Էսնայի զիյնէթտէ Պուլկար էկզարգը վէ տիկէր պիր Պուլկար Մէթրօբօլիթի՝ պիրէր մուֆասսալ նութգ իրատ իթմիշլէր տիր: Իշպու այինին խիթամընտա, Պուլկար մէքթէպլէրինին թալէպէսի վէ սաիր Պուլկարլար՝ Ֆէնէրտէ պիր գաղինոտա թօբլանըպ, պիր պանտօ մուզիգա իլէ պազը չարգիլէր օգույուպ ագշամա գատար էյլէնտիքլէրի կիպի, տիւն տախի էօյլէրինտէ մուզիգա իլէ Քեաղըտխանէյէ պիլազիմէ, պիր զիյաֆէթ թէրթիպ օլունմուշ, վէ էսնայի զիյաֆէթտէ չաքիրտան վէ մուալլիմլէրի թարաֆընտան իշպու հօրթօյա միւնասիպ մէզգուր նութգլար իրատ օլունմըշ տըր:

Պու միւնասէպէթլէ էվվէլքի կիւն Պէյօղլունտա Բանկալթիտէ վագը Րուսիա խասթախանէսի քիլիսէսինտէ տախի իճրայի ային օլունմըշ, Րուսիա սէֆիրի վէ սէֆարէթ մէմուրլարը վէ պիր խայլը Րուսիալըլար հազըր պուլունմուշլար տըր:

—Սատրազամ հազրէթլէրի՝ պու կիւնլէրտէ ումում տէվաիրէ մարտ մաաշընըն իթա օլունմասընը Մալիյէ նէզարէթինէ էմր էյլէմիշլէր:

—Տամատ Նէճիպ բաշա հազրէթլէրինին պիր հաֆթատան պէրու տիւչար օլտուղը խասթալըգտան միւթէէսսիրէն տիւն վէֆաթ իթտիկինի Ս--ր-Ն ռազըլ յօր:

—Պիր միւտտէթտէն պէրու Գաֆգասիյէ իճրայի սէյահաթ իտէն Օսմանլը-Էրմէնի Թէաթրօ գումբանիասընըն գարիպէն Բարիզէ ազիմէթ իտէճէյի մէմուլ տըր:

—Մաքթէպէսսիւֆ ալտըղըմըզ խապէրէ կէօրէ, Խաղինէի Խասսայի Շահանէ նազըրը Գաղազեան Եագօբ բաշա հազրէթլէրի՝ նամիզաճըլըղը հասէպիլէ իքի իւչ կիւնտէն պէրու մազամը մէմուրիյէթինի թէշրիֆ իտէմէմէքտէ տիր:

—Խարիճիյէ միւսթէշարը Արթին բաշա հազրէթլէրի՝ իքի կիւնտէն պէրու այագընտան մուզտարիպ օլտուղընտան, մազամը մէմուրիյէթինէ կիտէմէմէքտէ տիր:

—Տէրսաատէթ Թիճարէթ մահքէմէսի Րուզնամէ մէմուրը Նազըր պէյին զիյատէի թիճարէթ մահքէմէսինտէ Թիֆթիշ մէմուրիյէթինէ թէյին օլունտըղը հազգընտա ռէսմի պիր կազէթատա մասթուր իսէ տէ, մէսմուաթըմըզա կէօրէ, Մէլէքէ պու մէմուրիյէթ խոճաի ռիզալէ անըն եէրինէ թայինի թէսավվուր օլունմըշ իմիշ:

—Տէրսաատէթ Թիֆարէթ վէքիլի Մօնսէնեօր Ռօթէլլինին Բարիզ սէֆիրլիկինէ նագլ օլունաճաղը շուայու պուլմուշ իսէ տէ, միւշարէլէյհին պուրատա իպգա գըլընմասը գաթիյէթ կէսպ իթմիշ տիր: Գոմեատ? — Սինեօր Ռօթէլլինին միւմաթէլէ? ... քեարը պու մէմուրիյէթինէ ... տախի միւնասիպ կէօրիւլտիւկի՝ Վաթիքան կազէթալարընտա մուհարրէր տիր:

—Մէմ--լ--ն պէյանընա կէօրէ, չէհրիմիզ Ավստրիա սէֆարէթինէ մէնսուպ Պարօն Ք... իլէ Գօնթ Մ... պէյնինտէ կէչէն ճումաա սապահը Քեաղըտխանէտէ գըլըճ իլէ պիր տուէլլօ վուգու պուլուպ, Գօնթ Մ... սաղ էլինին իւչ էթրաֆընտան եարալանմըշ, վէ չահիտլէր պու գատարը քեաֆի կէօրէրէք, չօգտան պէրու տօսթ օլան պու իքի խասըմլէրի պարըշտըրմըշլար տըր:

Իշպու տուէլլօնըն պաշլըճա սէպէպի՝ Գօնթ Մ...նին ախիրէն կէնճ պիր Րուս գատընը իլէ վուգու պուլան գայրը մէշրու իրթիպատը մուհարէպէսինի մաթթէսինէ միւթէալլիգ իմիշ:

—Պանգը Օսմանի միւտիրի Մ. Ֆօսթէրըն Լօնտրայա ազիմէթ իթմէքտէ իւլ տէ, մումաիլէյհ Լօնտրայա ազիմէթ իթմիշ, չէհրը մէզքիւրտէ Պանգը Օսմանի շիւպէսի միւտիրի Մ. Ուաթէրֆիլտ իլէ պէրապէր Աթինայա կիթմիշ, վէ 8 կիւնտէ չէհրիմիզէ ավտէթ մուզարրէր իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանըն իմզասըլա վիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Բաթրիգը ճէտիտ վէհապէթլու Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն տիւն Նաֆիաթան վափորա րաքիպ օլմըշ տըր:

—

Սամաթիատա Սահակեան վէ Նունեան մէքթէպլէրինէ խանէթէն իճրասը մուգարրէր օլան Գօնսէր տիւն իճրա օլընըպ, միւքէմմէլ պիր պանտօ մուզիգա իճրայի թէրէննիւմ իթմիշ վէ 200է եագըն էհալի հազըր պուլունմուշ տըր:

Մէքթէպ չաքիրտանընտան 4 գըզ՝ պէյազլար կիյինմիշ օլտուգլարը հալտէ, Թէշրիֆ իտէն էհալիի համիյէթքեարան իւզէրինէ չիչէք սէրփմիշլէր տիր:

Գօնսէր զիյնէթի 7տէն 11է գատար տէվամ իթմիշ տիր:

—

Պալըքէսէր Գաւառ. Նըրսէսի. Ժողով Ատենապետ՝ Բաթրիգխանէյէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, Արշարունի Գեր. Տ. Յովհաննէս վարդապետին Առաջնորդ ինթիխապ օլընտըղընը թէպլիղ ու իշար իթմիշ վէ պու մէալտէ պիր թէպրիք թէլէկրաֆը տա բուհանի մուհաբիլէյհէ վիւրուտ իթմիշ իսէ տէ, էֆքեարը պիւրատա Պալըքէսէրլիլէրին պու հարէքէթի նիզամա մուղայիր տիր: Զիրա Առաջն. Տեղապահ Կէօմրիւքճեան Գեր. Տ. Մովսէս վարդապետ՝ Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնտան ալտըղը սօն թալիմաթ մուճիպինճէ Պալըքէսէր մի մէրքէզ օլմագա միւնասիպ օլտուղընը հէնուզ թային իթմէմիշ տիր:

—

Թիւլճէճարանը միւթէպէրանտէն Ճնայեան Մկրտիչ էֆ. Վահան նամ մախտումըյլա ճումաա էրթէսի կիւնիւ Էվրօբայա ազիմէթ իթմիշ տիր:

Էֆէնտիի մումաիլէյհ՝ մախտումընը Զուիցցէրիատա պիր մէքթէպէ գօյտուգտան սօնրա, Լօնտրայա կիտէճէք տիր:

Տէր Սարգսեանց Սեդրակ էֆ. տախի պիրլիքտէ Զուիցցէրիայա կիտուպ, օրատա միւրէպպիլիք մէմուրիյէթինի չօճուղա նէզարէթ իտէճէք տիր:

—

Ւ 6 ի թէէսսիւֆ ...

Հայկազեան՝ ... ուխտ Եահուտինի? ...

ԳՐԱՆՑԵԼ ՏՐԱ ...

ԻՆԿԻԼԻԶ ՕՐՏՈՒՍԸՆԸՆ ՊԷՕՑԻՒՔ ՄՈՒՀԱՐԵՊԷԼԷՐԻ

14.

ԱՐԳՕ ՄՈՒՀԱՐԵՊԷՍԻ

Ֆրանսըզլար վէ Հինտլիլէր, Ռօպէրթ Գլայվը Թագլիտ օլմագ իւզրէ, քէնտիլէրի տախի գալըն քերեսթէլէրտէն զայէթ խիւքսէք պիր քէրէվէթ եարըլար, վէ անըն իւզէրինէ իքի գըթա Թօբ վազ իլլէտիլէր իսէ տէ, հէնուզ աթէշլէրինի պիր էյիճէ տիւզէլթմիշ օլմատըգլարը հալտէ, Գլայվ՝ ինթիղամթա սագլամըշ օլտուղու պաթթալ Թօբու անիէրէ գարշը իսթիմալ իլէմէյէ պաշլատը, վէ եարըմ սաաթ սիւրմէզտէն մէզքիւր խիւքսէք քէրէվէթ, իւզէրինտէ պուլունան էլլի քիշի իլէ պիրլիքտէ աշաղը էնտի։

Ինկլիզ Հինտ չիրքէթինին Մատրասսա վէ Ֆօր Սէն Տընիտէ պուլունան մասլահաթկիւզարլարը Գլայվըն՝ անճագ պիր գաչ խիւզ քիշի իլէ 10.000 նէֆէր տիւշմէնէ գարշը մէյտանտէ ուղրաշմագտա օլտուղու խապէրինի ալտըգլարընտա, մէրգումու գուրթարմագ իչիւն պիր ճահտ իլէմէյէ գարարը գաթի վէրտիլէր իսէ տէ, օլ գատար տարտա պուլունմագտա իտիլէր քի, 100 նէֆէր Ինկլիզ, վէ 200 նէֆէր տախի Շիրքէթին խըտմէթինտէ պուլունան Հինտ ասաքիրինտէն զիատէ պիր իմտատ կէօնտէրէմէտիլէր։

Պունլար, Թօբսուզ, վէ Ինիս նամ Ինկլիզ գայմագամընըն գումանտասը Թահթընտա Մատրաստան եօլա չըգտըգլարընտա, չէհրի մէզպուր իլէ Արգօնուն արա եէրլէրինտէ 2000 նէֆէր Հինտ ասաքիրի պունլարըն իւզէրինէ հիւճում իթտիլէր,

Պու 2000 նէֆէր տիւշմէնին իքի գըթա տախի Թօբլարը պուլունուպ, Եվրօպալը Թօբճուլար մարիֆէթի իլէ իսթիմալ օլունմագտա իտիլէր։

[illegible] ֆէր ասաքիրի իլէ հիւճումա կէօչիւս վէրիպ, չէտին պիր մուհարէպէտէն սօնրա 20 նէֆէր Ինկլիզ ասաքիրի վէ իքի նէֆէր գապըթան Թէլէֆ վէրէրէք, Թէքրարէն Մատրասա ավտէթ իլէմէյէ մէճպուր օլտու։

Իմտի Գլայվ՝ վէ մըգտարը տահա ազալմըշ օլան պիր ավուճ ասաքիրի, պիւսպիւտիւն իմտատ իւմիտինտէն մահրում գալարագ, գատէրէ գարշը եալընըզ պաշլարընա ուղրաշաճագլար իտի։

Ֆագաթ սապըրգ եազըճը Գըլայվ էօյլէ գօլայլըգլա մէյտանա օլաճագ ադէմլէրտէն տէյիլ իտի։

Անճագ պիր գաչ խիւզ քիշի իլէ, վէ հիսարլարը հէր Թարաֆտան եըգըլըշ աշաղը կէլմէքտէ օլան պիր իչ գալէատա օլ գատար ուզուն միւտտէթ 10.000 քիշիյէ գարշը տախանըլ տուրմուշ օլմասը, քէնտի նամը ասքէրիյէսինի Հինտիսթանըն հէր Թարաֆընա եայմագտա իտի, վէ Ինկլիզլէրէ գարշը մուհարէպէ իտէն գապիլէյէ զըտտ պուլունան Մահրաթթա գապիլէսի Գլայվըն իւզէրինէ Թէհայիւրտէ գալարագ, Մօտարի Րաօ նամ սէրկէրտէսինին Թահթը գօմանտասընտա պուլունան 6000 նէֆէր Մահրաթթալար, կէլիպ Արգօնուն օթուզ միլ գատար ուզագլարընտա օրտու գուրմուշլար իտի։

Գլայվ հէր նէ գատար տէօրթ Թարաֆտան մուհասէրէյէ ալընմըշ իտի իսէ տէ, Մարօրի Րաօնուն նէզտինէ պիր էլչի կէօնտէրմէյէ մուվաֆֆագ օլտու, վէ պու էլչի սաղ սէլիմ կէրու յէ ավտէթ իտէրէք մէրգումտան պիր մէքթուպ կէթիրտի։

Մարօրի Րաօնուն մէքթուպու շու մէալտէ իտի։

«Արգօ գալէասընը մուհաֆազա իտիպ քիւլլիյէթլի տիւշմէնէ գարշը ճէնքլէշմէքտէ օլան գահրաման Ինկլիզլէրէ պիր մըգտար ասքէր իմտատ էթմիշտիրմէք իչիւն պիր տագըգա պիլէ վագըթ ղայպ իթմէյէճէյիմ,

«Պու իւք տէֆասը տըր քի Ինկլիզլէրին նէ սուրէթլէ մուհարէպէ իթմէքլիւի պիլտիքլէրինէ քեսպի իգնա օլմուշըմ տըր։»

Ֆիլ վագը պիր մըգտար Մահրաթթալար Արգօ չէհրինէ վարըր օլտըլար իսէ տէ, գալէայա կէօթիւրէն եօլլարտա վէ սօգագլարտա վազ իտիլմիշ օլան տիւշմէն մէթէրիզլէրի իւզէրինէ հիւճում իթմէյէ ճեսարէթ իտէմէյիպ, չէհրին խարիճինտէ պուլունան պիր Թագըմ խանէլէրի եաղմայա վէ աթէշէ վէրմէքտէն պաշգա պիր իշ կէօրէմէտիլէր։

Պունլարըն շու գատար ֆայտասը օլտու քի, կէրէք Արգօյա կէլտիքլէրինտէ վէ կէրէք ավտէթ իլէտիքլէրինտէ, իչ գալէալը մուհասէրէ իտէն Հինտլիլէրէ վէ Ֆրանսըզլարա կէլէն պիրէր մըգտար ճէպխանէյի եօլունու քեսմիշ օլտուլար։

Պու հէնկեամտէ Ֆրանսըզ Թօբճուլարը, Արգօ գալէասընըն տիւկէր Թարաֆընտան տախի իքինճի պիր եարըգ աչմըշլար իտի։

Արըլ մուհասէրէյէ պաշլանալը Թամ պիր պուչուգ այ օլմուշ իտի։

1751 սէնէսինի Նոյէմպրին 14-ինճի կիւնի, Ռաճա Սահիպ վէ քէնտի Ֆրանսըզ միւթթէֆիգլէրի, Արգօ գալէասընըն իքի Թարաֆ եարըգլարընտան իչէրիյէ հիւճում իտուպ պիր ղաֆլէտէ Գըլայվըն իչինի պիթիրմէյէ գարար գաթի վէրտիլէր։

Անլարը իւզէրինէ տէմիրտէն գալըն վէ իրի սաճլար վազ իտիլմիշ օլան պիր խայլի ֆիլլէր, գալէանըն գափուլարընա տողրու իլէրի սիւրիւլտիլէր։

Պու ֆիլլէր, գալէա գափուլարընը սէօքիւպ, եըգըլըքլէրինտէն չըգարապ իլէճէքլէր իտի։

Պու մէֆրէզէ հայվանլարըն արգասը սըրա տախի, գալէանըն եարըգլարընտան վէ գափուլարընտան իչէրիյէ հիւճում իտէճէք օլան քիւլլիյէթլի բիյատէ ասաքիրի իլէրուլէմէքտէ իտի։

Ֆագաթ էվվէլ էմրտէ մէզքիւր ֆիլլէր Ինկլիզլէրին գուրշունլարընտան եարալանարագ գուտուրտուլար, վէ չըլղըն կիպի էօթէյէ պէրիյէ սալտըրարագ, բիյատէ Հինտլիլէրտէն պիր մըգտարընը չիղնայըպ Թէլէֆ իթտիլէր, անլարը իւզէրինտէ պուլունան մէֆրէզէ տէմիր սաճլարը հավայի ուչուրտուլար, վէ քէնտիլէրի պաշլարընը ալըպ րասթ կէլտիքլէրի Թարաֆա տողրու ղայպ ու նապէտիտ օլտուլար։

Գալէանըն եարըգլարընտա վուգու պուլան արպէտա, տահա գըյասէ չէտին օլտու։

Հինտլիլէր, խէնտէյին սըղըգ մահալլինտէն գարշըյա կէչիպ տէհլիքէլի եայղըրալար իլէ մէզգիւր եարըգլարտա տողրու հիւճում իթմիշլէրինտէ, Գլայվ՝ Թօ եագըն կէլմէլէրինէ տէյին միւսաատէ իտիպ, պիրտէն պիրէ քէնտի իքի գըթա Թօբլարը վէ Թիւֆէնքլէրի իլէ անլէրին իւզէրինէ էօյլէ պիր չէտիտ աթէշ աչտը քի, պիր չօղու օրատա Թէլէֆ օլուպ, պագը գալանլարը տախի պագըր պարագ կէրիյէ գաչտըլար։

Ֆագաթ պու էօն խաթթըն արգասընտան տիւկէր խաթթլար հիւճում իլէյիպ վէ ամէչէ տայանամայըպ կէրի չէքիլէնլէրին արգալարընտան տախի, եէնիտէն եէնի տիւշմէն խաթթլարը գալէանըն իւզէրինէ հիւճում իթմէքտէ իտիլէր։

Գալէանըն տիկէր Թարաֆ եարըղընտա տախի Թէպէէ աղըր հալլէր վագը օլմագտա, վէ Գլայվըն՝ Գըըլա Գըըլա պագը գալմըշ օլան 80 նէֆէր Ինկլիզ վէ 120 նէֆէր Հինտլիտէն իպարէթ պուլունան ճէմաթ իքի խիւզ նէֆէր ասաքիրի, Արգօնուն իչ գալէասընը, քէնտիլէրինին էլլի գաթընտա պուլունան եանի 10.000 նէֆէր տիւշմէնէ գարշը, մէյտանսանէ միւտաֆաա իլէմէքտէ իտիլէր։

Գալէանըն տիկէր Թարաֆը եարըգընտան իչէրիյէ հիւճում իտէճէք օլան Հինտլիլէր, սու իլէ տօլու խէնտէքտէն գարշըյա կէչէճէք պիր սըղըգ պուլամատըգլարընտան, սալ իւզէրինտէն կէչմէք իչիւն պիր պէօյիւք սալ Թէրթիպ իթմիշլէր իտի։

Գլայվ պիննէֆս քէնտիսի Թօբուն պաշընա կէչիպ, իւչ տէօրթ էլ աթէշտէն սօնրա անը պարչա պարչա իթտի, վէ իւզէրինտէ պուլունան եէթմիշ նէֆէր Հինտլիլէր տախի Թէլէֆ օլտուլար։

Էլ հասըլ 10000 քիշի, 200 քիշիտէն մաղլուպ օլտուլար։

Հինտլիլէր վէ պիր մըգտար տա Ֆրանսըզլար, 400 քիշի Թէլէֆաթ վէրտիքտէն սօնրա, պիսպիւթիւն գաթի իւմիտ իտիպ կէրի չէքիլտիլէր։

Գլայվըն մայէթինտէ պուլունան Ինկլիզլէրտէն եալընըզ տէօրթ քիշի, վէ 120 նէֆէր Հինտլիլէրտէն տախի օն սէքիզ քիշի Թէլէֆ օլուպ, պիր օլ մըգտարըտա տախի եարալըլարը պուլունտը։

Սապըրգ եազըճը Ինկլիզ գօմանտանըն պիր ավուճ գահրամանլարը, պէչ գըթա Թօբլարը, ալա արտսը քէսիլմէքսիզին աթէշլէմիշ օլտուգլարը կիպի, 12 պին ատէտ տախի Թիւֆէնք սարֆ իթմիշլէր իտի։

Մուհարէպէնին չիտտէթի պունտան տախի անլաշըլապիլիր։

Հինտլիլէր վէ քէնտի Ֆրանսըզ մուավինլէրի, Չաաթ գատար եօրկունլուգ ալտըգտան սօնրա, չէհրին խանէլէրինտէն գալէանըն իւզէրինէ եէնիտէն Թիւֆէնք վէ Թօբ աթէշինէ պաշլատըլար իսէ տէ, պիհուտէ եէրէ պարութ, գուրշուն, վէ կիւլլէ սարֆ իթմէլէրինտէն պաշգա պիր նէթիճէ հասըլ իտէմէտիլէր։

Նիհայէթ պունլար քէնտի էօլիւլէրինի Թօբլայըպ կէօթիւրմէք վէ կէօմմէք իչիւն րուխսաթ իսթէտիքլէրինտէն, Գլայվ քէնտիլէրինէ իքի սաաթ միւսաատէ վէրտի։

Հինտլիլէր պու միւսաատէտէն իսթիֆատէ իտիպ իչէրինի կէօրտիւքտէն սօնրա, Թէքրարէն աթէշէ պաշլայըպ կիճէ եարըսընտան իքի սաաթ սօնրայա գատար տէվամ իթտիլէր իսէ տէ, էլէրինէ խինէ պիր չէյ կէչմէյիպ, նաիէհան օրթալըգտա տէրին պիր սուսլուգ հիւքիւմ իլէմէյէ պաշլատը։

Սապահ օլտուգտա, գահրաման Գլայվ նէ՞ կէօրսէ էյի։

Հիչ պիր Թարաֆտա տիւշմէնին էսէրի պիլէ գալմամըշ իտի։

Օլ վագըթ, եալընըզ 200 քիշիտի իլէ 10000 նէֆէրէ գարշը քէնտիսինի միւտաֆաա իթմիշ վէ միւտաֆաասընտա մուվաֆֆագ օլմուշ պուլունան Ինկլիզ գօմանտան, գալէանըն գափուլարընը աչըրթ իւսթիւ աչըպ սէրպէսթ սէրպէսթ տիւշարը չըգտը, վէ չէհրին սօգագլարընտա վոյթա վուրմայա պաշլատը։

Հինտլիլէր վէ քէնտի Ֆրանսըզ մուավինլէրի, օլ գատար աճէլէ վէ Թէլաշ իլէ պըրագըպ կիթմիշլէր իտի քի, տէօրթ գըթա Թօբլարը, տէօրթ գըթա հավանլարը, վէ քիւլլիյէթլի ճէպխանէլէրինի օրատա պըրագմըշլար իտի։

Իշթէ Թամ էլլի կիւն տէվամ իտէն Արգօ գալէասը մուհասէրէսինին նէթիճէսի պու օլտու, Գըլայվըն վէ 500 նէֆէրտէն պաշգա գալան 200 նէֆէր գահրամանլարընըն մէզքիւր չէճաաթլարը, Հինտիսթանտա Ինկլիզլէրին նուֆուզ ու Թէէսիր վէ չանը ասքէրիլէրինի, էն էտնա տէրէճէտէն էն խիւքսէք տէրէճէյէ խիւքսէլթմիշ իտի։

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Բէնճէ ճիվարընտաքի Ռուսիա գուվվէթի մուգատտէմա 5-6000 նէֆէր օլտուղը հալտէ, շիմտի 15-20.000 նէֆէր օլտուղը զանն օլունմագտա տըր։ 60—70 000 նէֆէր տախի Ասգապատ Թարիգ իլէ Աֆղանիսթան հուտուտընա տողրու խիւրիւմէքտէ իմիշ։

Հինտիսթանտաքի Ինկլիզ մէմուրինը ասքէրիյէսի Թարաֆընտան Թէտապիրը լազըմէ իճրա օլունմագ իսէ, Ռուսիալըլարըն Հէրաթը զապթ ու իշղալ իտէճէյի զանն օլունմագտա իմիշ։

⁂

Հինտիսթան միւթէպէրանը իլէ աղնիյասը միյանընտա պիր խանէի հարպիյէ տէֆթէրի քիւշատ օլունըպ, մէպալիղը քիւլլիյէ հասըլ օլմուշ տըր։

⁂

Ռուսիալըլարըն Բէնճէ իւզէրինէ իլէրիլէյիպ, Աֆղանլըլար իլէ պատէլ մուհարէպէ մէվգըի մէզգիւրը զապթ էյլէտիքլէրի վէ Աֆղանլըլարտան 500 նէֆէրին Թէլէֆ իտիլտիկի՝ Աֆղանիսթան Էմիրի Ապտիւլ Րահման խան հազրէթլէրինին մէմուրը օլտուգտա, Թէլաշ կէօսթէրմէյիպ Ռուսիալըլարըն իչէրիյէ իլէրիլէմէսինէ էհէմմիյէթ տախի վէրմէմիշ օլտուղը Րավիլբինտիտէն Տէյլի Նէ-ւզ եազըլմըշ տըր։

Էմիրը մէզքիւրէյէ՝ Ռուսիալըլարըն Հէրաթը զապթ ու իսթիլա իտէճէքլէրինի մուհագգագ ատտ էյլէտիկի հալտէ պունա տախի էհէմմիյէթ վէրմէյօր իմիշ։

⁂

Շէ՛ Նամ իրան կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, պազը Թիւրքմէն մէմուրլարը՝ Աֆղանիսթան հուտուտընտա պուլունան աշիրէթ վէ գապիլէլէրէ պիր Թագըմ էվրագ Թէվզի էյլէմէքտէ իմիշլէր, Էվրագը մէզքիւրէ՝ Էմիրը սապըգ Շիր Ալի խանըն Ռուսյարա օլան Թէվէճճիւհ ու մուհապպէթինի վէ Մէրվ իլէ Սէմէրգանտ շէհրլէրինին քէնտի արզուլարը իլէ Ռուսիայա Թապի օլտուգլարընը տէրխաթըր իթտիրմէքտէ, վէ Ռուսյար իլէ կէչինմէլէրի Աֆղանլըլարա Թավսիյէ էյլէմէքտէ տիր։

⁂

Ռուսիատա անհվալը մալիյէ կիթտիքճէ քէսպը վէխամէթ վէ պու հրան իթմէքտէ տիր։

Ժէնէրալ Գօմարօֆըն Բէնճէտէ Թօբ բաթլաթմասը իւզէրինէ Ռուսիատա տախի պիր Թագըմ պանգալարըն Թօբ աթմագ իւզրէ օլտուգլարը միւսթախպէր տիր։

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ չու ֆէլաքէթէ չարէսազ օլմագ իւզրէ, Ռուսիա տէվլէթ պանգասը տիրէքթօրը Մ. Զիէմէնին նամ գաթըն՝ հալը մուգայէգատա օլան պանգալարա մուավէնէթ իչիւն մէգտունիյէթը քեամիլէ իլէ Մօսգուայա ազիմէթինի էմր իթմիշ տիր։

Մուավէնէթը մէզգիւրէ իչիւն Ռուսիա տէվլէթի 30 միլիօն րուպլի Թախսիս իթմիշ տիր։

⁂

Ախիրէն Ասիատա վուգուա կէլէն անհվալը սիյասիյէ հասէպիլէ Շարգ տէվլէթլէրի օրտուլարը՝ էնզարը տըգգաթը ճէլպ իթմէքտէ տիր։

Րէսմի մալումաթա նազարէն, իրան տէվլէթինին օրտուսու՝ 76 Թապուր բիյատէ իլէ 60.000 զայըր մունթազամ սիւվարի վէ 120 բարէ Թօբտան իպարէթ իմիշ։

Կէչէն սէնէ Թէհէրանտա վուգու պուլան պիր րէսմը կէչիտտէ մէվճուտ օլան Թապուրլարըն 800-էր քիշիտէն միւրէթթէպ օլտուղու կէօրիւլմիշ իսէ տէ, տիկէր էյալաթտա Թապուրլարըն մէվճուտը անճագ 200 գատար իմիշ։ 120 բարէ Թօբա կէլինճէ, պունլար կէրէք ճէսամէթ վէ կէրէք չէքլիճէ մուխթէլիֆ օլուպ, պազըլարընըն տախի գապիլը իսթիմալ օլմատըղը մէյհուզ տըր։ Իրանլըլար՝ ախիրէն Գահրը Հազէգին ճէնուպը չարգի ճիհէթինտէ պիր գաչ իսթիհքեամ ինշա իթմիշլէր իսէ տէ, պու իսթիհքեամաթ՝ Ռուսյարըն օրայա ասքէր չըգարմասընա մանի օլաճագ տէրէճէտէ տէյիլ իմիշ։

⁂

Տէյլի Նէ—զ՝ Աֆղանիսթան գուվվէի ասքէրիյէսինէ տաիր Ինկիլթէրրա հարպիյէ տաիրէսինտէն ալարագ մալումաթը աթիյէյի նէշր էթմիշ տիր։

Պու կիւնքի կիւնտէ Աֆղանիսթան 61.000 նէֆէր ասքէրի հազըր հալինէ գօյապիլիր։

Ապտիւլ Րահման խան՝ գուվվէի

(48)

ԴՐԶԸԼ ՍԻՀՐՊԱԶ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Փօնթ տը Ռաճօն՝ հէնուզ կէնճ եաշընտա իքէն պիլէ, էմսալի նամէսպուգ պիր նէզաքէթ վէ տիրայէթէ, վէ պիր գալպը խալիս վէ րաքիմէ մալիք պիր զաթ իտի։

Փօնթէս տը Ռաճօն տախի՝ ասըլզատէլիկէ մախսուս օլան ախլագը համիտէ իլէ մութթասըֆ զայէթ ֆագիրէ վէ աղիլէ պիր գարը իտի։ Օն տէօրթ սէնէ զէվճ իլէ զէվճէ պէյնինտէ պիր կէօնիւլ սըղըլթը զուհուր իթմէմիշ իտի։ Մէլէքլէրէ մախսուս պիր հիւսնէ մալիք վէ սահիպէի ֆագիլէթի քեամիլէ օլան Մատամ տը Ռաճօնըն հալ ու հարէքեաթը սարայը գրալիտէ պիլէ ֆէվգէլատէ մէրթէպէ Թահսին օլունմագտա օլուպ, էմսալինէ պիր նիւմունէի իպրէթ մագամընտա իպրազ օլունուր իտի։ Փօնթ Աննիպալըն չան ու չէօհրէթի եէվմէն ֆի եէվմէն արթմագտա, վէ գրալ նէզտինտէ իթիպար վէ էմնիյէթի մէրթէպէի պալայէ վասըլ օլմագտա իտի։ Զէվճ իլէ զէվճէ պէյնինտէ Թէճէլլիւսիւմ իթմիշ օլան հիւրմէթը միւթէգապիլէ Թէզայիւտ իթտիքճէ, պիրպիրլէրինէ մուհապպէթլէրի տախի Թէզայիւտ իտէր իտի։ Զահիրէն հիչ պիր նօգսանը օլմայան պէօյլէ պիր հալը պախթիյարիտէն մէհզուն օլմայաճագ պիր մախլուգ Թէսավվուր օլունամազ. չու հալ հէր քէս նազարընտա եաշամագտա օլտուղըմըզ ճիհանը ֆանինին մէօսուտիյէթի Թամմէ վէ քեամիլէսի ատտ օլունմագտա իտի իսէ տէ, պունըն իլէ պէրապէր, Փօնթ՝ էքսէրիա քէտէրնաք սաաթլար կէչիրիր, վէ Փօնթէս տախի օտասընտա չէքիլիր սաաթլարճա աղլար իտի։

Փօնթուն մահզունիյէթ վէ Փօնթէսին մէէյուսիյէթինին սէպէպի, օգույուճուլարըմըզա զաթէն մալում օլմագ լազըմ կէլիր. օն տէօրթ սէնէտէն պէրու էվլի օլտուգլարը հալտէ, հէնուզ էվլատ սահիպի օլմատըգլարընտան տօլայը Ֆէվգէլատէ մէէյուս իտիլէր. Փօնթ Աննիպալ՝ Րաճօն խանէտանընըն սօն վարիսի օլտուղը վէ քէնտիսի տէ էօլտիւյիւ հալտէ Րաճօն նամը պիւսպիւթիւն սէօնիպ պիթէճէյի ճիհէթլէ, սէրվէթը մէվճուտէսինին պիր պուլունը վէ Փօնթէս տախի քէնտի գանընտան պիր եավրուճըղա նաիլ օլմագ իւզրէ էօմրիւնիւն նըսֆընը ֆէտա իթմէքլիյէ հազըր իտիլէր։ Էն հազիգ հէքիմլէր, էն մահիր ուսթատլար ճէլպ վէ քեաֆֆէի քիլիսէլէրտէ ումումի տուալար օգունմըշ իտի իսէ տէ, հիչ պիր չէյի միւֆիտ օլմամըշ իտի։ Փօնթ արթըգ իւմիտինի գաթ իթմիշ օլտուղը միսիլլիւ Փօնթէսին տախի պու պապտաքի իւմիտի րէֆթէ րէֆթէ մահվ օլմագտա իտի։

Ասըր մէզգիւրտէ հէր նէվի պօշպօղազլար վէ հիյլէպազլար էն միւթէպէր զէվաթըն պիլէ էմնիյէթինի գազանմըշ օլտուգլարը կիպի, սարայը գրալիյէ գատար կիրիպ չըգմագտա օլտուգլարընտան, վէ պու գապիլտէն օլարագ Ֆիօրէնցալը Իթալիալը Անճէլօ Թիւպէրանի նամընտա պիր միւնէճճիմ հէքիմ պուլունտուղը վէ պու հէքիմին միւքթէսիպի օլտուղը պիր Թագըմ էսրարը միւճիզէքեար սայէսինտէ, եաշընը ալմըշ գատընլարըն պիլէ էքսէրիա էվլատ սահիպի օլտուգլարը Փօնթէս տը Րաճօնըն գուլաղընա վասըլ օլմաղլա, մէսարիֆը ճէսիմէ իխթիյարըյլա Թապիպը մէրգումը նէզտինէ ճէլպ վէ հայիզ օլտուղը իլմ սայէսինտէ արզուսընա մուվաֆֆագ օլտուղը Թագտիրտէ եիւզ պին ֆրանգ միւքեաֆաթ վէրէճէյինի վաատ էյլէմիշ իտի։

Անճէլօ Թիւպէրանի, չու եիւզ պին ֆրանգը գազանմագ իւմիտի վէ Թապիյէթին մաֆէվգընտէ օլան պիր գուտրէթէ քէնտուզի մալիք զաննը իլէ իշէ պաշլայըպ, եըլտըզլարա միւրաճաաթլա իճրայի Թէտգըգաթ իթտիքտէն, Փուրընլար եագըպ, բօթալար գըզտըրտըգտան, գապլար հազըրլատըգտան, պիր Թագըմ վէհիրլի ֆիտանլար խաշլատըգտան, մատէնլէր իզապէ էյլէտիքտէն, վէ աճայիպ իսմ վէ հասիյէթտէ պիր չօգ սաիր մատէնիյաթ տէօյտիւքտէն վէ իչինէ սաիր պիր Թագըմ էճզալար գաթըպ գարըշտըրտըգտան սօնրա, չէյթանի պիր իլաճ Թէրթիպ իտէրէք վէ Թէէսիրինի տէրհալ կէօրէճէյինի քէմալը ազամէթ վէ էմնիյէթը գալպ իլէ վաատ իտէրէք Փօնթէսէ իչիրմիշ իտի։

Ֆիլվագը Փօնթէս՝ իլաճը ալտըգտան սօնրա, հէնուզ իքի սաաթ կէչէր կէչմէզ տէհչէթլի աղրըլարա ուղրայըպ, մէէյուսանէ պաղըրըպ չաղըրմաղա պաշլայըպ, իչմիչ օլտուղը զէհիրտէն էօմրիւնին Թէհլիքէյէ տիւչտիւյիւ անլաշըլտըգտա, տէրհալ Գլէրմօնտա նէ գատար հէքիմ վար իսէ չաղըրըլմըշ, վէ Փօնթէսի չու պուլունտուղը տէհչէթլի հալտէն գուրթարմագ իչիւն չօգ զահմէթ չէքիլմիշ, վէ Փօնթէս՝ բէք չօգ վագըթ կէչմիքտէն սօնրա քէտէրը սըհհաթ իտէպիլմիշ իտի։

Պու սըրատա Անճէլօ Թիւպէրանի, մէմուլ իթմէմիշ օլտուղը չու նէթիճէի վէխիմէյի տույտըգտա, գօրգուսընտան պիր եէրէ կիզլէնիպ, գաչմագ չարէլէրինի տիւչիւնմէքտէ պուլունմըշ իտի իսէ տէ, խըրտէթքեարլար, նէրէտէ օլտուղընը արայըպ պուլուպ Թէվգիֆ իթմիշլէր իտի։

Փօնթ տը Րաճօն՝ պապը աաիլէթէ միւրաճաաթլա, օլ խապիսի իտամ իթտիրմէք իսթէմիշ իտի իսէ տէ, Փօնթէս՝ տիւչար օլտուղը աղըըլըգտան գուրթուլուպ ագըլ պաշընա կէլիր կէլմէզ, Անճէլօ Թիւպէրանի իչիւն վէսաթէթէ գալգըշըպ, աֆվ իտիլմէսինի Թալէպ էյլէմէսի իւզէրինէ, տէրհալ սարայտան տէֆ օլունուպ կիթմէսի Անճէլօյա Թէնպիհ իտիլմիշ վէ Անճէլօ տախի չըգըպ սավուշմագա միւսարաաթ իթմիշ իտի իսէ տէ, եօլունու պէքլէյէն վէ ասըլ աճագ տէյի սուրան խըրտէթքեարլար, եօլտա եագալայըպ, իչ տէֆա հավուզըն իչինէ Անճէլօյու պաթըրըպ չըգարտըգտան սօնրա, սալըվէրմիշլէր վէ պունըն իլէ տէ իքթիֆա իթմէյիպ, արգասընտան սագալլար իլէ Թաչլամըշլար, վէ Անճէլօ իսէ պու գատար ուճուզ գուրթուլտուղունա մէմնունէն, սավուշմագա միւզաաճ օլապիլմիշ իտի։

Պունուն իւզէրինէ պաշգա պիր պէօյլէ պօշպօղազլար, վէ պու միսիլլիւ Թէհլիքէլի Թէտապիրէ միւրաճաաթ իթմէյէճէյինէ տաիր Փօնթ տը Րաճօն՝ Փօնթէսէ եէմին իթտիրմիշ իտի։

Փօնթ իլէ Փօնթէս հօգգընտա վէրիլէն խըլասաթ քեաֆի օլտուղընտան, պիրազ տա Փօնթէսին խանէտանընտա միւսաֆիրէթէն պուլունան Մարքիզ Օլէնը տը Շավիննիտէն պահս իտէլիմ։

Օլէնը՝ Րաճօն խանէտանընըն էգրապը միւթէվէֆֆա Փօնթ տը Րաճօնըն քիւչիւք գարտաշը, Վիզգօնթ Րէժինալ տը Րաճօնըն պիր Թանէճիք գըզը իտի։

Րէժինալ տը Րաճօն՝ սէրվէթի եալընըզ կիւզէլլիյի օլան Լարօշ Լանտրի ֆամիլեասընտան պիր գըզը սէվմիշ վէ անըն իլէ էվլէնմիշ վէ Օլէնը տիւնեայա կէլտիյի սըրատա Վիզգօնթէս վէֆաթ իթմիշ իտի։ Րէժինալ՝ զէվճէսինին վէֆաթընտան տոլայը տիւչար օլտուղը էքէտ վէ քէտէր օլուպ, պաշընա կէլմիշ օլան չու ֆէլաքէթի ունութմագ սէվտասըյլա, Օվէրնէտէն պըրագըպ սավուշմուշ իտի։

(Տ.Կ—4)

աւքէրլէյէնին Թէնսիգ վէ Թէզ-եիւինէ խայլը զայէթ իթ միշտիր։

Միւշարէլէյհ 4 սէնէտէն պէրու Հինտիստանտաքի Ինկիլիզ մէմուրլարընտան պիր խայլը էալիհա վէ միւհիմմաթ վէ ագչէ ալմըշ, վէ իշպու ագչէյի գուվվէի ասքէրիյէյէ սարֆ իթ միշ տիր։

Աֆղանիսթան էմիրը սապըգը միւթէվէֆֆա Շիր Ալի Խան զէմանընտա Աֆղանիսթանըն 4 գօլ օրտուսը պուլունուպ, բիյատէ ասքէրի 45.400 վէ սիւվարիլէրի 16.100 նէֆէր օլտըղը հալտէ 223 գըթա թօփ մէվճուտ պուլունմագտա իտի։

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ
(Կ. ՊՕԼՍՈՅ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ՆՈՒԷՐ)

Թիֆլիսոէ պիր վագթ նէչը օլընան Մշակ կազէթասընըն մուհարրիրլէրինտէն Պ. Արմէնակ Միւնի՝ կաթողիկոսլըգ մէսէլէի միւհիմմէի հազըրէսի հագգընտա պիր մէգալէի ճիտտիյէ գալէմէ ալըպ Թարաֆըմըզա կէօնտէրմիշ օլմագլա, պիզ տախի պէնտի մէզգիւրը մաալէմիւնիյէ պէր վէճհը աթի տէրճ իտէրիզ։

Երկու տարուց աւելի է, որ Էջմիածնի կաթողիկոսական գահը Թափուր է, և Հայ Եկեղեցին զըրկուած է իւր հոգևոր պետից։ Ի՞նչ եղաւ անցեալ տարուայ ընտրութեան հետեւանքը, —դա վաղուց յայտնի է։ Այժմ դարձեալ պատրաստվում ենք երկրորդ ընտրութիւն կատարելու։ Կ'ուղղուի՞նք արդեօք այս անգամ և կը խրատուի՞նք շատ մօտիկ անցեալի ծանր դասից, —այդ ցոյց կը տայ մօտաւոր ապագան։ Այս խնդրի բարեյաջող լուծումը կախուած է գլխաւորապէս Ջեզանից, իսկ այն էլ քաջ յայտնի է Ջեզ, որ կաթողիկոսի անմիջական պաշտօնավարութիւնը վերաբերում է գլխաւորապէս մեզ— Ռուսա-Հայերիս. Կը յարգէ՞ք արդեօք մեր կարծիքը և բաւարարութիւն կը տա՞ք մեր պահանջներին, թէ՞ ընդհակառակը— դա շուտով կը կը յայտնուի։ Ի հարկէ, ես, որպէս մի անհատ, յանդգնութիւն չեմ անի, և ընդհանուրի կարծիքի Թարգման ինձ բացարձակ չեմ հրատարակի, բայց հիմնուելով արդէն գոյութիւն ունեցող իրողութիւնների և փաստերի վերայ, —ես այդ բոլոր ապացոյցները ներկայացնում եմ Ջեր խորին ուշադրութեան և Թողնում եմ Ջեր արդարադատութեան, կայացնել վճիռ, թէ մինչև ո՛ր աստիճան ես կարող եմ Ռուսահայերի ընդհանուր կարծիքի Թարգման հանդիսանալ, մեզ համար այդ ամենանշանաւոր խնդրի վերաբերութեամբ։ Լոյսը չէ վախենում խաւարից և ես էլ այդ լուսոյ շաւղին հետեւելով համարձակ դուրս եմ գալիս հրապարակի վերայ։

—Ո՞վ պէտք է լինի մեր կաթուղիկոսը, —այս ծանրակշիռ հարցը վճռելու համար նախ պէտք է քննել թէ

—Ի՞նչ յատկութիւններ պէտք է ունենայ կաթողիկոսացուն,-իսկ այս վերջին նշանաւոր հարցն էլ վճռելու համար, պէտք է ուշադրութեամբ քննել թէ

—Ի՞նչ պաշտօններ ունի կաթողիկոսը կառավարելու մեր մէջ։ Ի՞նչ որ ես ասել եմ անցեալ թուականի ընտրութեան առիթով, մի և նոյնը և պէտք է կրկնեմ այստեղ։

Շատերը այնքան հաւասար են, որ բաւականանում են այսքանով, թէ կաթողիկոսացուն փոքր ինչ ծանօթ լինի իւր ազգային—եկեղեցական պատմութեան, փոքր ինչ էլ սէր ունենայ դէպի նրանց և հաւատարիմ լինի իւր պաշտօնի մէջ։ Որոնք այնպիսի արժանաւորութիւններ են՝ որոնց պէտք է պահանջել և գիւղական յետին ժամկոչից, բայց կաթողիկոսացուի համար այսքանը բաւական չէ։

Մեր եկեղեցական բոլոր հիմնարկութիւնները, մեր ամբողջ հոգեւորականութիւնը, մեր թէ ներքին և թէ արտաքին բոլոր ազգային—հոգևոր գործերը գտնվում են կաթողիկոսի կառավարութեան ներքոյ, և որպէս զի այդ բոլոր գործերը իւրեանց կարգի և կանոնի մէջ դրուած լինին և մեր ժամանակակից պահանջներին համապատասխանեն,-կաթողիկոսը պէտք է ունենայ կառավարչական ընդունակութիւն։ Մեր Եկեղեցին իւր ներքին և արտաքին կազմակերպութեամբ գտնվում է նոյնպէս կաթողիկոսի կառավարութեան ներքոյ, և որպէս զի եկեղեցին և ժողովուրդը փոխադարձապէս հասկանան միմեանց կարիքները և սիրեն միմեանց,-կաթողիկոսը պէտք է լաւ տեղեակ լինի եկեղեցական կարգերին և պատմութեան և որ ամենագլխաւորն է պէտք է ծանօթ լինի Աստուածաբանութեան։ Մեր բոլոր կըրթական գործերը, մեր բոլոր ուսումնարանները գտնվում են կաթողիկոսի կառավարութեան ներքոյ և որպէս զի այդ հիմնարկութիւնները հետեւէն առաջադէմ սկզբունքներին և համապատասխանեն ժողովրդի ժամանակակից պահանջներին,-կաթողիկոսը պէտք է ծանօթ լինի մանկավարժութեան։ Մեր ազգային-եկեղեցական կալուածները, մեր նիւթական բոլոր աղբիւրները գտնվում են կաթողիկոսի կառավարութեան ներքոյ, և որպէս զի մեր այդ աղբիւրները կանոնաւորուին և մեր աղքատ գումարները խնայողաբար և նպատակայարմար կերպով գործածուին,-կաթողիկոսը պէտք է ծանօթ լինի տնտեսագիտութեան։ Որովհետեւ կաթողիկոսը իւր ցրուած ժողովրդի վերայ քաղաքականապէս իշխող պետութիւնների հետ իւր պաշտօնին վերաբերեալ գործերի մասին յարաբերութիւն ունեցող մարդն է, և որպէս զի այդ մարդը կարողանայ իր ժողովրդի և նրա վրայ իշխող մի որ և է պետութեան շահերը միմեանց հետ համաձայնութեան մէջ պահել և նրանց մէջ փոխադարձական սէր և համերաշխութիւն պահպանել, -կաթողիկոսը պէտք է ծանօթ լինի քաղաքագիտութեան։ Կաթողիկոսը որպէս Ս. Գրքերի հետ գործ ունեցող մարդ, լաւ է, եթէ գիտենայ կլասիգական լեզուներից-Յունարէնը, Լատիներէնը և Եբրայեցերէնը, իսկ որպէս Էջմիածնին տիրող պետութեան պաշտօնական լեզուն անհրաժեշտ է լաւ գիտենալ Ռուսերէնը. այլ և ծանօթ լինի նրա օրէնքների հետ։ Պէտք է գիտենայ և Եւրոպական լեզուներից գոնէ մէկը, աւելի հարկաւոր է Ֆրանսերէնը։ Նա պէտք է ունենայ և գրականական արժանաւորութիւն. պէտք է իւր աշխատութիւններով յայտնի լինի գըրականութեան մէջ։ Բացի այս բոլորից, կաթողիկոսը պէտք է լինի յայտնի, և համակրութիւն վայելող անձնաւորութիւն, որպէս զի կարողանայ իւր բարոյական ազդեցութեամբ, իւր ցրուած ժողովրդի մէջ պահպանել բարոյական կապ և ազգային համերաշխութիւն։ Կաթողիկոսը պէտք է ուսումնասիրած լինի և գոնէ ուսումնասիրելու կարողութիւն ունենայ և այն ազգերի կեանքի պայմանները, որոնց մէջ ապրում է իւր ժողովուրդը և որոնց շահերի հետ շփվում են իւր ժողովրդի շահերը։ Կաթողիկոսը պէտք է լինի ժողովրդական մարդ։

Նա պէտք է խորասուզուող լինի իւր ժողովրդի պիտոյքների ովկիանոսի մէջ։ Նրա ցաւերը հասկանայ և դարմանէ։ Նա պէտք է սրբէ հայրաբարոյ կարեկցութեամբ իւր ժողովրդի արտասուքները... Նա պէտք է լսէ նիւթապէս անապահով պաշտօնեաների, ուսումնածարաւ մանուկների, Աստուածային կենդանի խօսք խնդրող ժողովուրդի և դէպի իրան դիմող ամեն մի աղաչողի ձայները... Նա պէտք է հովանաւորէ և խնամէ իւր բազմակարիք և Թշուառացեալ ժողովրդին... Ահա թէ ո՛րչափ ծանր է կաթուղիկոսի լուծը և որչափ մեծ են նրա պարտականութիւնները։ Բայց քանի՜ քանի անարժաններ և անպիտաններ յանդգնում են և անազնիւ միջոցներով աշխատում են մտնել այս սուրբ պաշտօնին...

—Սրբազան Հայրեր. սուրբ և նուիրական է կաթողիկոսական պաշտօնը, իսկ ծանր և դժուար է նրա լուծը... Թո՛ղ Ջեզանից իւրաքանչիւրը լըմտութեամբ կըշռէ իւր ոյժը և արժանաւորութիւնը. պատասխանատուութիւնը մեծ է... երեւակայական անցեալից փոխուել ենք գիտակցութեան ներկայի մէջ... ով որ կը յանդգնի անարժանաւորապէս բարձրանալ Մեծ—Գրիգորի գահի վերայ, նա, հասարակական կարծիքի անողոք դատաստանի համաձայն ամենախայտառակ կերպով կը ծաղրուի աշխարհի առաջ... իսկ նրա անունը և յիշատակը կը դատապարտուին յաւիտենական նզովքների... «զօգուտն ձեր դուք գիտէք։»

Կաթուղիկոսացուի պաշտօնի և յատկութիւնների մասին այս ընդհանուր տեսութիւն անելուց յետոյ, այժմ տեսնենք թէ ի՞նչ անձնաւորութիւններ կարող ենք հանդէս բերել և իբրեւ յարմարաւոր ընտրելիներ մատնացոյց անել՝ Սկսենք Ռուսա—Հայերից. ի՞նչ հոգեւորականներ կան մեր մէջ այդ պաշտօնին յարմար, —ի նկատի ունենալով կաթողիկոսացուի վերոյիշեալ յատկութիւնները, համարձակ պատասխանում եմ, որ մեր մէջ առ այժմ չկայ և ոչ մէկը։ Եթէ կաթողիկոսացուի միակ արժանաւորութիւնը կայանալիս լինէր մի միայն ծերութեան մէջ, մենք մեր միջից հանդէս կը բերէինք մի ութսունամեայ զառամեալ Արք-եպիսկոպոսին, որը յայտնի է Մակար Սրբազան անունով, և որի օգտին, ինչպէս լըսվում է, բաւական ստուար կուսակցութիւն կայ Կ. Պօլսում։ Մակարը, որպէս մեր մէջ մկրտուած (ծնունդով քուրդ է) սնուած և ծերացած մարդ մեզ աւելի լաւ է յայտնի, քան թէ Ջեզ, Նա այն սրբազաններիցն է, որոնք իւրեանց ամբողջ կեանքի գործունէութեան— պաշտօնավարութեան մէջ, ոչ միայն ոչինչ չեն յառաջացնում, այլ և եղածը քանդում են տալիս։

(Տէլ-Վ)

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Մեծ. խմբագիր Տէր,

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ մարտ ամսոյ նուիրատուաց անունները։

Մեծ. Տեառ,	Դահ. Ալթըն
Գէորգ Մագուլեան	540
'ի Նիկոմիդիա Ս. Աստուածածնայ Եկեղեցւոյ մէջ շրջագայած պնակաց հասոյթն, ձեռամբ Համբարձում աղա Ղազարոսեանի	500
Սամաթիոյ Խնամատար Պատ. Միութիւն, մարտ ամսոյ, ձեռամբ Միհրան էֆ. Կարապետեանի	230
յՕրթաքէօյ բարեհամբաւ Հայկական Կրթարանի մէջ տրուած Թատերական ներկայացման մը առթիւ գոյացեալ հասոյթից կէսն	190 1/2
Սիմէօն Մխճըեան	108
Ստեփան Մ. Յակոբեան Տփխիսեցի	108
Յակոբ Մարտիկեան	54
Մկրտիչ Աւետիսեան	49
Մ. Սիմէօն Թումայեան	47
Յարութիւն Ղազանճեան	40
Բարեսէր ոմն	27
Էմմանուէլիտի Էմմանուէլ	27
'ի Գումգաբու Տիգրան Յարութիւնեանի սրճարանէ հացագին յունվար ամսոյ	25
Գրիգոր Ջաքարեան	20
Պօղոս Գըլըճեան	20
Աստուածատուր Յուսեանց	20
Օրիորդ Բէրուզ Միգանճեան.	20
Սարգիս Գույումճեան	20
Համբարձում Աճէմեան	7
Գումար	2052 1/2

Ստամպօլլուեան Բարսեղ և Թաշտապուրուն Ագաթան էֆէնտիք իւրեանց բարի սովորութեան համեմատ, այս տարի ևս բարեհաճեցան Պահէճ գաբու և Պալըգ բազարի սեղանաւորներէ հաւաքելով յղել, 277 հօխայ բըրինձ, 64 հօխայ անաւ, 90 դահեկան արծաթ։

Պօղոս և Բարթիկ Մնոիկեան աղնիւ եղբարք բարեհաճեցան նուիրել, 39 հօխայ բրինձ,

Բարեպաշտուհի Տիկին ոմն, 700 հատ նարինջ,

Իսկէնտէր Պօղազլի մեգատ գահվէսիի կօշկակար Հայ վարպետք, ինչպէս ամեն տարի այս տարի ևս, 137 զոյգ կօշիկ։

Գումգաբուցի ձկնորս Մ. Մկրտիչ և Մ. Մարտիրոս աղայք, 20 հատ հաւ, 7 հօխայ չէհրիյէ, 750 հատ հաւկիթ, 250 հատ լիմոն։

Մ. Դ. Պարտիզպանեան, 336 հատ սիկառի Թուղթ,

Գառնիկ Գավաֆեան, 10 զոյգ կօշիկ։

Տէվէ եօգուշի բնակող Զմշկածագցի Թապլաքճար ազգայինք, 75 քիլօ հաց։

Մալկարացի Մ. Թորոս Նալպանտեան, 1 1/2 հօխայ ձաւար, 3/4 հօխայ կարագ,

Վահրամ Թ. Մարգարեան, 1 օրինակ առ ձեռն բառարան պատմական աշխարհագրական և դիցաբանական յատուկ անուանց,

Հրանտ Գ. Շամտանճեան, 1 օրինակ «Բուրաստան մանկանց»,

Գրասիրաց Ընկերութիւն յ'Իւսկիւտար, 1 օրինակ Պատմ. ազգաց, 10 օրինակ քերական, 1 օրինակ Գաղղ. քերականութիւն, Օլէնտորֆի 1 բանալի, 1 օրինակ Ծաղիկ Արդի մատենագրութեան։

Հոգաբարձութիւնս պարտ անձին կը համարի նաև իւր շնորհակալիքն յայտնել Ղալաթիոյ Մաքսատան բեռնակիր եղբարց, որք ինքնայօժար բարեհաճեցան իւրեանց որոշեալ ամսաթոշակին վըրայ 100 դահեկանի գումար մը յաւելուլ ընել յ'օգուտ պատսպարելոց։

Մնամք յարգանօք
ի Դիմաց Հոգաբ. Ազգ. Հիւանդ.
Ատենադպիր Ատենապետ
Տէր. Կիւ-Թէ-Հէրտան Մէր. Ցաքեբեան
Կ. Պօլիս 31 մարտ 1885

Սըհհիյէ Խաբէրլէրի

Սրանիա մէմալիքինտէն վալանս էյալէթինին պազը մահալլէրինտէ չիւպհէլի պիր նէվ խասթալըղըն զուհուր իթտիկի՝ Սրանիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան բէսմէն խապէր վէրիլտիկի Մատրիտ սէֆարէթը Սէնիյէսինտէն պու քէրրէ ալընան Թէլէկրաֆնամէլէրտէն անլաշըլմասը իւզէրինէ, Սրանիայըն Պահրը Սէֆիտտէ քեաին սէվահիլինտէն մէմալիքը Շահանէ լիմանլարընա կէլէճէք պիլճիւմլէ սէֆայինին բաԹէնթալարը Թէմիզ օլսա պիլէ գօլէրա Նիզամնամէսինին 4րինճի վէ 5ինճի մատտէլէրի մուճիպինճէ մուամէլէ օլունմասը՝ Տաիրէի Սըհհիյէճէ պիթթէնսիպ, քէյֆիյէթ իճաբ իտէն վիլայաթը ճէլիլէ իլէ գարանթինա իտարէլէրինէ Թէլէկրաֆլա պիլտիրիլմիշ օլտուղընըն իլանընա իպթիտար գըլընտը։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Մըսըր բէհիը նուզզարը Նուպար բաշա հազրէթլէրի իլէ Գահիրէտէ Ինկիլիզ բօլիթիգա մէմուրը Սըր էվլին Պէյրինկ պէյնինտէ վուգու պուլան պիր միւզաքէրէ իւզէրինէ հիւքիւմէթը Մըսրիյէ հուգուգ միւշավիրի Պօրէլլի պէյ ազլ օլունմըշ տըր։

Գուտսը Շէրիֆտէն եազըլտըղընա կէօրէ, պու սէնէ չէհրը մէզքիւրէ 5800 գատար զիյարէթճի վիրուտ իտիպ, պունլուն 2000 ի Ռուսիալը, 1000 ի Ռում վէ 1000 գատարը էրմէնի, 1000 գատարը Արապիսթան վէ տիյարը սաիրէ խրիսթիյանլարընտան, 200 իւ Մըսըրլը Գըբթի, 100 գատարը Սիւրեանի վէ 500 իւ Եվրօբալը իմիշ։

—

Կէչէնտէ մահքէմէի ճինայէթտէ 15 սէնէ իչիւն հիւքմ օլունուպ մահքէմէտէն տըշարը չըգարըլտըղընտա հապսխանէ արապասընա րաքիպէն ֆիրար իտէն էրէնքէօյլիւ Մէհմէտ Բէհլիվան՝ պու քէրրէ զըլյապէն իտամ ճէզասընա հիւքմ օլունմուշ տըր։

Պու ճանի՝ Պէյգօզ, Շիլէ վէ Գարթալ ճիվարընտա Թիւրէյէն պիր հայտուտ չէթէսինին սէրքէրտէսի օլուպ, բէք չօգ ատամ էօլտիւրմիշ տիր։

Քէզալիք մէրգումըն ավէնէսինտէն 3 քիշի 5 էր սէնէ վէ պիր քիշի 3 սէնէ քիւրէյէ հիւքմ օլունմուշլար տըր։

—

Բրէնս Պիզմարգ՝ եէվմը վէլատէթի կիւնիւ 2100 մէքթուպ իլէ 3222 Թէպրիք Թէլէկրաֆլարը ալմըշ տըր։

—

Միւսլիման հաճիլէրինին Հիճազ գուրպինտէ Մէնա նամ մահալտէ Թօբլանտըգլարընտա, օրատա վագը պիր գուլուտան սու ախըպ իտէպիլմէլէրի իչիւն Թէրսանէի ամիրէտէ պիր սու մաքինասը իմալ օլունմագտա իմիշ։

—

Կէմլէյիք պիտայէթ մահքէմէսի բէիսի՝ պիր իսլամ գարըսընը տարբ էյլէմիշ օլմագլա, Ադլիյէ նէզարէթի՝ բէիսը մումաիլէյհի Թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը հագգընտա մահալլի ատլիյէ մուֆէթթիշինէ մէէզունիյէթ իթա էյլէմիշ տիր։

—

Պաղտատտան ալընան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Տիգրիս նէհրինին սուլարը 3 արշըն գատար եիւքսէլմիշ իսէ տէ, չիմտի Թէհլիքէլի իթմէյէ պաշլամըշ տըր։

—

Սատրազամ հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Սթամպօլտա Ճէղալ օղլունտա ինշա օլունմագտա օլան լիսան մէքթէպինէ պիլագիմէ նազարը մուայէնէտէն կէչիրմիշ տիր։

—

Էրքեանը հարպ միրալայլարընտան Թէվֆիգ Սամի պէյին էօհտէսինէ միրլիվալըգ (բաշա) րիւթպէսի Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

—

Ախիրէն Անատօլունըն եօլլարընը Թէֆթիշ ու մուայէնէ իտէրէք չէհրիմիզէ ավտէթ իտէն Թուրուգ ու մէապիր սէյյար միւֆէթթիշի Սըրրը բաշա՝ Էտիրնէ վիլայէթի եօլլարընը մուայէնէ իճմէք իւզրէ գարիպէն Էտիրնէյէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Բաշըր մումաիլէյհ՝ պու սէնէ զարֆընտա Անատօլուտա եապըլաճագ եօլլարըն Թանզիմ օլընան խարիթասընը մագամը Սատարէթէ Թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—

Լիւլէ Պուրկազտան եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, պիր վագըթտան պէրու չիչէք իլլէթի չիտտէթլէ իճրայի հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, 800 խանէտէն իպարէթ օլան չէհրը մէզքիւրտէ 4-5 այ զարֆընտա իլլէթը մէզքիւրէտէն 200 գատար վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տըր։

—

Սամսուն միւթէսարրըֆը սապըգ Րէֆաթ բաշա հազրէթլէրինէ Բումէլի պէյլէրպէյի բայէսի Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

—

Գըպրըստան եազըլտըղընա կէօրէ, Ալագ ճումաա կիւնիւ Բումլարըն՝ Ինկիլիզ զապըթանըն իճԹիմակեահլարը էօնիւնտէն կէչիրտիքլէրի ճէնազէյէ, զաբըթանը մէրգումէ Թարաֆընտան հագարէթ օլունմասը իւզէրինէ, պիր արպէտա չըգարագ, մէզքիւր իճԹիմակեահըն բէնճէրէլէրի Թաշլար իլէ գըրըլմըշ, վէ գուվվէի ասքէրիյէ սէվգ իլէ արպէտայը խիթամ վէրիլմիշ տիր։

—

Ավստրիա Թիւթիւն բէժիսի մէմուրլարընտան իւչ զաթ՝ կէչէն բէնճէշէնպիհ կիւնիւ Մ. Տըլվօ, Մ. Պէրթրամ վէ Մ. տը Պօվ իլէ պէրապէր Ճիպալիտէքի ֆապրիգայը պիլազիմէ, կէօրտիւքլէրի նիզամ ու ինթիզամտան տօլայը Մ. Գլարինի իլէ մուավինի Մ. Սիֆէյէ պէյանը մէմնունիյէթ իթմիշլէր տիր։

Քէզալիք հազըր սիկարալարըն իմալաթընճա վագը օլան խալահաթտան տօլայը Մ. Պօվ Թարաֆընտան տա մէմուրը Մ. Ժօրժ Գօնթա պէյանը մէմնունիյէթ օլունմըշ տըր։

—

Լօնտրա չէհրի էմինի Մ. Նօթաժ՝ ալաֆը. ապրիլին 11ինտէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

—

Շուէտ գրալը՝ բրէնս Պիզմարգըն 70 եաշընա գատէմ նիհատէ օլմասը միւնասէպէթիլէ բրէնսը միւշարէլէյհէ զայէթ միւսէննա պիր գըլըճ իհտա էյլէմիշ տիր։

Գրալը միւշարէլէյհ՝ Ինկիլթէրէրատա Նօրտէնֆիլտ նամ Թօփ ֆապրիգասընըն մէմուրը Մ. Կիւսթավ Բուսա տախի վազա նիշանընըն պիր գըթասընը իթա էյլէմիշ տիր։

—

Էտիրնէ վիլայէթինտէ Ճէպէլ գազասընտա գօյուն վէ քէչի հայվանաթընտա պիր նէվ պուլաշըգ իլլէթ զուհուր իտէրէք, խայլը Թէլէֆաթ վուգուա կէլմէքտէ իմիշ։

—

Պիր պուչուգ սէնէ ագտէմ Պէյօղլունտա Բանկալթըտէ պալըգճը էսնաֆընտան Գազանճը Մըկըր նամ չախսը ճէրհ իտուպ էլէսիմ ֆիրարտէ պուլընան Ահարոն նամ չախս՝ պու քէրրէ վուգու պուլան մուհաքէմէի զըյաբիյէսինտէ 3 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէք ճէզասընա հիւքմ օլունմըշ տըր։

—

Սի—ըլըն պէյանընա կէօրէ, կէչէն սէնէ Բասգալիանըն իւք կիւնիւ Սէլանիքտէ Պուլկար քիլիսէսինտէ իճրայի ային օլունտըղը սըրատա, Բումլար Թարաֆընտան Պուլկար բաբազլարընըն վէ մէքթէպ չօճուգլարընըն այագլարը արասընա քէսթանէ ֆիչէնքլէրի աթըլմըշ օլտըղընտան, պու սէնէ տախի էօյլէ պիր հալ վուգու պուլմամասը իչիւն հիւքիւմէթը մահալլիյէճէ Թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ օլմագլա, Բումլար՝ պու սէնէ տախի քիլիսէտէ էօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունմայա մուվաֆֆագ օլամատըգլարընտան, իչէրիտէն պազըլարը Պուլկար մէզարլըգընա կիտիպ, մէզարլար իւզէրինտէ պուլընան օտուն խաչ վէ Թաշլարը գըրըպ խարապ իթմիշլէր իմիշ։

Սի—ըլըն պու հավատիսի՝ Թիւքէր պիր խապէր իլէ Թէեյյիտ իթմէքտէ կիւյա Սէլանիքտէ Բում վէ Պուլկարլարըն գաբրիսԹանը պիր օլուպ՝ այըր այըր գապրիսթանլար պուլունմատըղը տախի Թահգիգ գըլընմըշտըր։

—

Ավստրիա իմբէրաթօրըն պիրատէրզատէսի օլուպ, պիր միւտտէթտէն պէրու Ֆրիքատա իճրա իթտիկի սէյահաթտան ախիրէն Իզմիրէ մուվասէլէթ էյլէմիշ օլան Արշիտուգ Ֆրանսուա՝ իզմիր վիլայէթինտէ պուլունան ասարը աթիգանըն պազըլարընը Թէմաշա իթտիկի կիպի, Թամօգգալէսի տէնիլէն համամլարըն խարապէլէրինի տախի սէյր իչիւն պիր գաչ կիւն ագտէմ Սէրայ քէօյինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Բէթէրսպուրկ սէֆարէթը Սէնիյէսի պիրինճի սըրքեաթիպի օլուպ էլէվմ մէզգուրէն չէհրիմիզտէ պուլունան Նիրամ էֆէնտինին սէֆարէթը միւշարէլէյհա միւչավիրլիկինէ Թային գըլընտըղը մէսմու տըր։

—

—Գանտիլ կէճէսի օլան կէչէն բէնճշէնպիհ կէճէսի սաաթ 2 պուչուգտա Պապը Սէրասքէրի քէթէպէսինտէն 2 գարտաշ Ակեաճ վէ Մուրատ պէյլեր՝ Սթամպօլտա Ֆաթիհ ճիվարընտա խանէլէրինէ կիթմէք իւզրէ իքէն, միւսէլլահ 8-10 քիշի մէրգումլարըն իւզէրլէրինէ հիւճում իտէրէք, մէզքուր աղչէլէրինի ալըպ վէ բուպուլարընը բարչա բարչա իթտիքտէն սօնրա, քիւչիւք պիրատէրի Մուրատ պէյին պաշընա տախի թէհլիքէլի սուրէթտէ պիր գամա վուրուպ սավուշմուշլարտըր։

—Սէլանիք իշլէրինտէն տօլայը Թաշթը մուհաքէմէյէ ալընմըշ օլան մէմուրինը մալիւմէտէն էքսէրիսինին պէրաէթը գիւմէթինէ տաիր մուգատտէմա պիտայէթ էն վէ իսթինաֆէն վէրիլէն հիւքմ՝ պու քէրրէ հէյէթը թէմիզիյէտէն տախի թաստիգ գըլընմըշ տըր։

—Բօսթա վէ թէլէկրաֆ նազըրը իզզէթ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ տիւն Պապը Ալիյէ պիլաղիմէ, Տախիլիյէ Նազըրը Լուտֆի բաշա հազրէթլէրինտէն պազը էվամիր ալըպ ու թէլագգը իթմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻԵՆ

ԵՎՐՕՊԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 18 Ապրիլ

Ինկիլ․ էսհամը Ինկ․ Լիր․	96-7/8
Օսմ․ էսհամը ալըրլըը	16-1/4
» » գուբռանլը	16-1/4
Միւ-տտիէլէ	
Իսթիգրազ 58 } 1ինճի	3 -1/2
» 62	-
» 72 2ինճի	18-1/2
» 65	-
» 69 } 3ինճի	16-1/4
» 75	
» 71	64-1/4
Օսմանլը Պանգասը	12-
Ռուսիա իսթիգրազը	89-
Մըսըր տույ․ մութահըտէ	64-
» իսթիյազը	82-3/4
Տաքրա Սանիէ (Մըսըր)	59-1/4
Ռօշիլտ իսթիգրազը	81-1/2
Մա ... էսհամը 1877	-
Գոնսոլիտ Բարիզ 3 ալ վատէ	25-60

Բարիզ 18 Ապրիլ

Ֆրանս․ էսհ․ 5 % Փր․	78-77 1/2
» » 5 1/2 %	108-90
Եէնի Օսմ․ էսհամը ալըրլըը	16-60
» » » գուբռանլը	16-60
Միւ-տտիէլէ	
Սէրի Պ․	18 25
» Ա․	16 20
» Տ․	-
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	42 50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
Օսմ․ Պանգասը	550-
Գրէտի Լիօնէ	538-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1375-
Լիօն ագսիօնը	1282 50
Սուէյզ ագսիօնը	2045-
Ռուսիա 5 % 1877	86-3/4
Իթալիա էսհամը	94-65
Մըսըր Ֆօնտ․ մութահըտէ	328-75
Իսբանիա 5 % 1879	-
Գոնսոլիտ 5 ալ վատէ	25-60

Վիէննա 18 Ապրիլ

Լօնտրա իսքէրինէ գամպիօ	125-30
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	21-20

ԳԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումումիէն ագչ. գար․	17-31
Ֆոն սապայա ալըրլըը	17-31
Մըսըր մութթէհըտէ․ գար․	71-05
Ֆոն սապայա ալըրլըը	71-12 1/2
Սէրի Ա․	30-
» Պ․	18-10
» Գ․	17-29
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	43-30
Րէժի Ֆայիզի	7-
Րէպօր Պշ․	36-
Հէվալէ »	40-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	6-30
Օթօմանօ պանգասը	5-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3-12
Թրամվայ	2-65

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Պշ. Բր.
Ձէյագ մէճիտիյէ ֆարգը	107-23
Պէշլիք »	98-30
Չէյրէկ »	102-20
Ալթըլըք »	102-20
Չագըր »	800-
Գայմէ	3500-
Ինկիլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունը	87-30
Բօլ	90-12
Գրէմից ալթունը	51-15
Գարպօն գայմէսի	9-03

ԻԼԱՆԱԹ

Խաղինէլի Խասսաի Շահանէտէն կէլէն իլան․

Հաթթա անպարը իչին ալընաճագ օտուն վէ քէօմիւրին գարարը գաթիսի իչպու նիսանը բուլմինին օնընճը չարշէնպիհ կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ խաթթ տօգուզա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէտէ պուլընմալարը իլան օլունուր։

6 Նիսան 301 3—1

Ճէտտի գըյէ 7229 գըյէ բուղէյնը զէյթ միւզայէտա օլունմագ իւզրէ միւնագասասը իճրա օլունաճագընտան, միւնագասա չէրաիթինի անլամագ վէ միւնագասատա պուլունմագ իւզրէ թալիպ օլան թիւճճարըն նիսանըն 8ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա կէլմէլէրի։

6 Նիսան 301 3—1

301 սէնէսի մէվսիմը սայֆընտա փիւշատ իտիլէճէք տէնիզ համամլարը բարչա բարչա մէզգրի միւզայէտէյէ գօնուլտուղընտան, իչպու նիսանը բուլմինին նիհայէթինտէ իհալէլէրի իճրա գըլընաճաղը ճիհէթլէ, թալիպ օլանլար տէբօզիթօլարըյլա պէրապէրճէ Մալքըլարտա Պէօյիւք Եէնի խանտա Չէպհիյէ վէ Գօթրա իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի։

ԻՍՄԱՅԻԼ ՀԱԳԳԸ

3 Նիսան 301 6—4

ՍԷՅՏԷԼ վէ ՆԱՈՒՄԱՆ

ՍԱԳՍՕՆԵԱՅԻ ՏՐԷԶՏԷ

Եվրօպատա տիքիշ մաքինասը իմալ իտէն էն պիւյիւք ֆապրիգա.

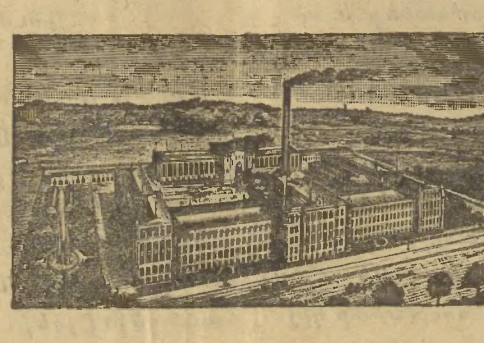

«Օրիժինալ Սագսօնիա Րէճիա» նամընտա. ըլ էն մէշհուր էլ մաքինասըընը ֆապրիգաթօրլարը.

ԵԷՆԻ ՈՒՍՈՒԼ · ԵԷՆԻ ՈՒՍՈՒԼ · ԵԷՆԻ ՈՒՍՈՒԼ ·

Ֆամիլեալար իչին էլ վէ այագ մաքինալար.

Մօտիսթրա վէ թէրզիլէր իչին մաքինալար.

ՆԱՈՒՄԱՆ մաքինասը B

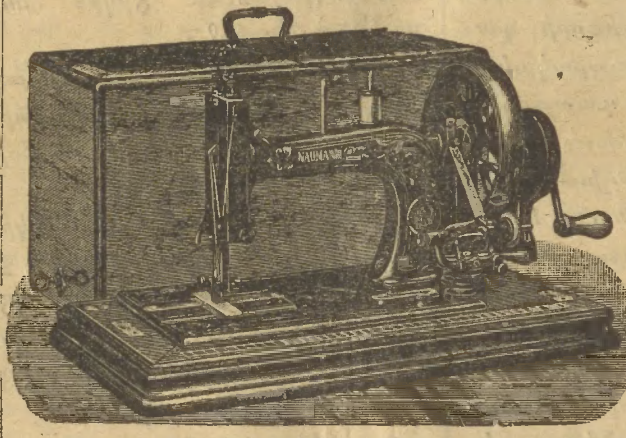

Պու մաքինանըն գըյմէթինէ կէնիշ մահալ պուլունտուղը կիպի, հէր նէվի տիքիշ իչին եէնի ալաթ ու էտէվաթը, վէ գուլլանմաս պէք միւքէմմէլ Գոլայլըգը.

Եօրղան իչին պիր ալէթը մախսուսէսի վար տըր։

Պու մաքինա իչին սիւնեանըն հէր մէմլէքէթտէ իմթիյազ ալընմըշ տըր։

Չէյլ.— Պ. ՄԻԽԻՔԼՄԷԼԻՅԷԹԻ կէօրմէքսիզին տիքիշ մաքինասը ալմայընըզ։

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ

ԻՍԹԻՄԱԼԻ ՄԷՃՃԱՆԷՆ ԷՕՅՐԷԹԻԼԻՐ․

Ֆամիլեալար իչին պութինէ րա ալէթի 75

Թէրզիլէր իչին պութինէ րա ալէթի 125

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ

Թիւրքիա վէ Պուլկարիսթան իչին մէմուր վէ տէբօզիթօր, Սթամպօլտա Հաւտօրիլօ խանընտա 17 նումէրօտա

ԷՄ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

Տաիմի սուրէթտէ միւխթէլիֆ ուսուլլէր իւզրէ 1500 մաքինա հազըրտա պուլունուր։

ԲՕՍԹԱՅԻ ԽԸՏԻՎԻՅԷ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ

ԻՏԱՐԷՍԻ

ՊԷՀԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ

ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՍԻՐԱԹ ԲՕՍԹԱՍԸ 4 1/2 ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Բօշէր գարթանըն թահթը գումանտասընտա Պէհէրա նամ վափօր 1500 թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա ափրիլին 22ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 4 1/2տա Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ-ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահլայըն (4 1/2 կիւնտէն) ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։

Եինէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ հարէքէթ իտէն Պէրըէէրիէ Շամ վափօրլարընա աքթարմա օլունարագ ԲՕՐԹ-ՍԱԻՏ, ԵԱՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէ Գահըրը Աձմէր իսկէլէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գապուլ օլունաճագ տըր։

Եօլճուլար վէ էմանէթ թաճմիլ իթմէք իսթէյէնլէր՝ Էմին-էօնիւնտէ Վալիտէ խանընտա վէ եախօտ Գալաթա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խանընտա քէաին գումբանեաի մէզքիւր իտարէխանէլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի։

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

15 ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻԵԷԹ

21 RECOMPENSES DONT 8 DIPLOMES D'HONNEUR et 8 MEDAILES D'OR

Certificats nombreux des premières autorités médicales

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ

ՔԻՒՉԻՒՔ ՉՕՃՈՒՂԼԱՐ ԻՉԻՆ ՄԻԽՔԼՄԷԼ ՆԱՖԱԳԱ

Քէսֆի մրգատտրատա օլմայան անա սիւտինին եէրինի թութար, վէ միւտտէտէն քէսիլմէսինի գօլայլաշտըրըր, վէ ղայէթ գօլայ սինէր. — ՆԱՉԻՔ ՄԻՋՏԷԼԻ ԵԷԹԻՔԼԷՐ իչին տախի նաֆագա եէրինէ սուրէթը միւֆիտէտէ

Պիր չօգ թապիպլէրինտէն սազրինըմագ իչին հէր գութուսու իւզէրինտէ

ՀԱՆՐԻ ՆԷՍԹԼԷ, ՎԷՎԷՅ (Զուիցցէրիա)

նամ մուհրիտինին իմզասը պուլունմասընա տըգգաթ իթմէլի տիր։

Պիլճիւմլէ պէօյիւք էճզաճը վէ սրէչէր տիւքքեանլարընտա պուլունուր։

Ն 14 Օ ԲՕՆ ՆԷՕՖ Ն 14

ՖՐԱՆՍԱԶ, ՊԷԼՃԻԳԱ, ԻՆԿԻԼԻԶ,

ՀՕԼԱՆՏԱ վէ ՕՍՄԱՆԼԸ ՄԱՄԱԼԻԳԻ

Էշեաի ... պաշլըճա ... եէնի կէլմիշ էշեաի ...

Իչպու մաղազանըն սահիպի՝ պու քէրրէ եազ մէվսիմի իչին պիրինճի մէտա օլարագ միւթէնէվվի հազըր էսվաալար ճէլպ իթմիշ օլտուղունը պաղլէթըլը էհալիյէ իլան իտէր։

Էն մէրագլը միւշթէրիլէրի պիլէ մէմնուն իթմէյէ գըլընտըղը կիպի, սահիպը մաղազա միւշթէրիլէրինին հէր ... իչին հէր նէվի ֆէտաքեարլըղը իճրա էյլէմիշ տիր։

ՆԷՖԱՍԷԹ, ՏԱՅԱՆԸԳԼԸԳ վէ ՈՒՃՈՒԶԼԸԳ

Հէր քիմ բէլ իւլ ...ն կէօրիւպ թամամ իթմէք իսթէր իսէ, Գալաթատա Եէնի Ճամի սօգագընտա Թիւնէլին եանընտա 14 նումէրօտա ... թէշրիֆ իտէպիլիր։

ՖԻՔՍ ՖԻԵԱԹ ՄԻՖՔԷՅԻՆ

ՀՕԿ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Իչպու պալըգ եաղը՝ գօղուսըզ օլուպ, Գօմէրսնամ պալըգ եաղըրընա ասլա պէնզէմէզ։

HUILE DE HOGG

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդուութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի տարիներու փորձովհետևեալ հիւանդութեանց համար. կուրծքի հիւանդութիւն, Թոքախտ, Թոքառաջից հիւանդութիւն, հարբուխ, յամառ հազ, խոյլ, աւշային գեղձերու ուռույցներ. մորթի հիւանդութիւնք, սրքեւն, սպիտակ ղաշտան, ընդհանուր տկարութիւն եւայլն. Նաև տկար և փափկակազմ տղաքները զօրացնելու համար շատ դիւրաւ կըլլմուի։

Օգուշանալու է սովորական իւղերէն և մանաւանդ անոնցմէ որ շահավետական նպատակներով բնական իւղերու տեղ և իբր թէ անոնցմէ աւելի ազդութիւն և ախորժ համ տալու համար շինուած են։ Այն իւղերն ուրիշ բանի չեն ծառայեր բայց միայն ստամոքսը ընդդունայն գրգռելու և հօգնեցնելու. երբեմն շատ վտանգաւոր ալ կրնան ըլլալ։

Բնական և զուտ ձկան իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԿԻ ԻՒՂԸ, որ եռանկիւնի շիշերով կը ծախուի։ Պաշտօնէ Ֆրանսա օճէ անունը և Բարիզի բժշկական ճեմարանին քիմիական գործոց գլուխ Պ. Լըսիւէօրի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շիշի էթիգէթին վրայ կը գտնուի։ Տէլլա Սուտայի և այլ Պոլսոյ համբաւաւոր դեղավաճառացքով կը գտնուի։

1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ հօկի մորիւ ձկան բնական իւղի շիշերուն էթիքէթներուն վրայ Գաղիոյ կառաւարութեան կնիքն պիտի գտնուի ուրեմն այս մասին ուշադրութիւն ընելու։ գործարանի նշանը։

Թիւրքիա իչին ումումի տէբօզիթօ՝ Տէրսաատէթտէ Ժ. Պ. Տալիճճիօ մաղազասընտա։

ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻԳ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Մէզքիւր գումբանեա՝ խանէ, էշեա, էմթաա վէ սաիրէյի մէնֆաաթը չարթլար իլէ եանկընա գարշը սիկուրթա իտէր։

Ռուման ժէնէրալ

Մ. ՀԷՐՄ ՀԷԼՊԻՆԿ

Գալաթա Գարանթինա սօգագը Ն. 9

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՇՎԱՐՑԸՆ

ԹԷՐԹԻՊԱԹԸ ԹԸՊՊԻՅԷՍԻ

Պէյօղլունտա Թիւնէլ իթթիսալինտէ

Էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆրանկա սաաթ 9տէն 10ա վէ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2ատէն 5է գատար իճրա օլունըր։

Հավասը թազիլտ վէ թախֆիֆ իտիլմիշ օտա ; Թօզ ալէթի վէ պուխար վասըթասըյլա իլաճ եութթուրմադա մախսուս օտա ;

Ազհիյէ, պօղազ վէ պուռուն խասթալըգլարը վէ պախուսուս էսկիմիշ կէօյիւս նէզլէսի (պրօնշիթ գրօնիք), տըգնէֆէս, սէս գըրըգլըղը վէ հիւնաղ (գրուբ), պըղը, ալըրը խասթալըգլարը, քէօմրիւմլիւք, սարա, կէպլի խասթալըգլար, գաաֆ վէ սաիրէ՝ էլէքթրիգ վասըթասըյլա թէտավի օլունըր։

ԳՕԳՕԱԹԻՆԸ

ՏԸ ՇՎԱՅՑԷՐ

ՍԻՆՏԻՐՄԷՔ ԻՉԻՆ ԳԱԳԱՕ ՎԷ ԹՕԶ ՉՕԳՕԼԱԹԱ

Հէքիմլէր թարաֆընտան թէէմին իտիլմիշ

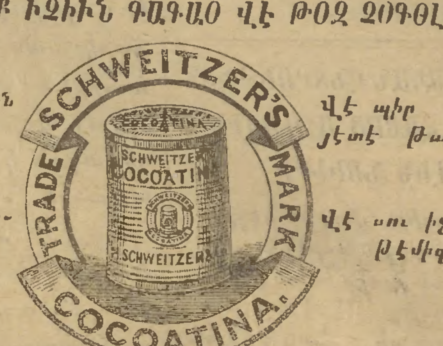

Վէ պիր սուրէթը գավիյետէ թավսիյէ օլունմուշ տըր.

Ֆամիլեալարըն իսթիմալ օլունմադա մախսուս

Վէ սու իչինտէ էրիտիլիր թէմիզ գագաօ.

Գօգօաթինա՝ էրիտիլիր գագաօնըն վէ խալիս գուվվէթլի չօգօլաթըն էն էյիսի տիր.

Հէքիմլէրին իֆատէսինէ կէօրէ, «ԳԱՀՎԱԼԹԸ, ԷՕՅԼԷՆ ՎԷ ԱԳՇԱՄ ԹԱԱՄԼԱՐԸ իչին գալէթ մունասիպ վէ լէզզէթլի, վէ սաղլամլըգա քիւչիւք չօճուգլար իչին պէք գըյմէթտար պիր չէրպէթ տիր»

Պու չէրպէթ՝ ալլա չէքէր վէ խալիս սաֆ պիլհարաթ գուրուլմուշ...գըն, էն ալա Գագաօ պազլարընտան թէրթիպ օլունմուշ տըր. իչինտէ գիւլլի եաղը հէր նէ չէք վար իսէ մաքինա վասըթասըյլա չըգարըլմըշ օլմաղլա, պու հալտէ մէզքիւր չէրպէթ սաղա գըյմաթ հաֆիֆ վէ սինտիրիճի օլտուղու մասսա, պէսլէյիճի խասսէլէրի վէ էթ պաղլըթմագ գուվվէթի տէ խայլիտէն խայլի արթմըշ տըր։

Պու չէրպէթ՝ գայնար սու վասըթասըյլա պէք ազ միւտտէթ զարֆընտա թէրթիպ օլունապիլիր, վէ միւտէլի օլմասընը հալտէ տըրմագա պէք լէզզէթլի կէլիր։

Գօգօաթինա՝ քիմեէվիճէ պիր սուրէթը չիւտիւտէ վէ մուսաֆֆիգլանէտէ հալլ ու թահլիլ օլունմուշտա, հիչ պիր հիլէյէ քէշֆ օլունամամաշ։ Պու չէրպէթ նարին միզաճլըլարը գատտընլարը չօճուգլարը թավսիյէ օլունըր. տիկէր հէր նէվի եէմէք ու նաֆագայը իւզէրինէ գապուլ իթմէյէն տիշլէրը ըլգարտըգտա պիլէ, Գօգօաթինա միւթէմէտ սինէր վէ հազմ օլունըր։

Պիլճիւմլէ Թըպպիյէ կազէթալարը պու չէրպէթի պիր սուրէթը ֆէվգալատէտէ թավսիյէ իտէրլէր։

Իչինտէ նէ չէքէր վէ նէ սաիր հիչ պիր չէյ գարըլմըշ օլմատըղընտան, հէր նէ գըվամտա օլուրսա օլսուն սիւնիւ տիւզիւլիւր զամանլար, վէ իչէրիսինտէ արարոթ, նիշասթա վէ սաիրէ կիպի չէյլէր գարըշմըշ գագաօ իչին գուվվէթինին տէ՝ տէրէճէ ազալտըղը ուննուտուլմամըշ իճիւր։ Ուսուլ պիր չայ գաշըղը (օն քարտ գէլիմէյէն) պիր ֆինճան գագաօ իչին, վէ իքի գաշըգ եախօտ պիր ազ գաշըգլըլը տէ պիր ֆինճան չօգօլաթ իչին քիֆայէթ իտէր։

ՎԱՆԻԼԵԱ ԳՕԳՈՒԼԸ ԳՕԳՕԱԹԻՆԱ

Վանիլեալը Չօգօլաթլարըն էն նազիքի. էն գօլայ հազմ օլանը վէ էն ուճուզը տըր, վէ իչինտէ եաղըը մաատէլէր պուլընան Չօգօլաթլար մէմնու օլտուղու, իչպու վանիլեա գօգուլը Գօգօաթինա ալընապիլիր։

Իրլանտատա վաքը Տըպլին չէհրի Թաճիլիը քիմեէվի մուալլիմի վէ «Ճէրրահ մէքթէպինտէ իլմը սըհհաթ վէ սըհհաթը ումումիյէ մուալլիմի» Տօգթէօր Չարլս Գամէրօն պու պապտա չէօյլէ տէմիշ տիր.

«Մ. Մ. Հ. Շըվէյցէր վէ Գումպանիասընըն Գօգօաթինասընը պիր սուրէթը մուսաֆֆիգանէտէ թէֆթիշ ու մուայէնէ իթմիշ, վէ անը պէք թէմիզ պիր թաամ պուլտում. Ալա պիր բայլհասը օլուպ, Թէրքիպլէրինտէ տա եաղը չէյլէր պուլունմամըշտըր, (չիւնքի աու գագաօլարտա պուլունան եաղը մատտէլէրի միյանէսի չըգարըլմըշ օլմաղլա միւքէմմէլ տիր) իշթահ աչըճը ալա պիր եէմէք տիր, վէ հիչպիր հաճէթ մուսամէ տահ վէ բիւլէմիլիր։ Չօճուգլար իչին չայտան, գահվէտէն վէ սաիր գագաօլարտան պէք ալա վէ եէյիա տըր։»

Տօգթէօր Արթիւր Հիլ Հասսալ «Ֆուտ, Ուսթէր էնտ Էյր»տէ չէօյլէ եազմըշ տըր.— «Պու թէրթիպը տէֆաթլա թէֆթիշ իթթիմ վէ հէր վագթ այնը նէթիճէյի պուլտում. Իչինտէ ալա չէքէր, նիշասթա վէ եա սաիր պօզ գարըշմըշ օլմագըղըն, էն էյի Գագաօ պազլարընը թօզընտան եափըլմըշ տըր։ Ալա պէ նէֆիս պիր գօզանը վէ ր տըր, վէ ունլը չէյլէր գարըշըգ օլարագ գուվվէթսիզ օլան էքսէր գագաօլարտան տահա հաֆիֆ վէ տահա զիյատէ գաբիլի հազմ տըր։

Պու Թէրթիպաթ՝ Գագաօ խալիս Չօգօլաթ կիպի ալընըր իսէ, հէչ բիւյիւմէք իւթմէլիգ։

ՊՈՒՆԸՆ ՍՈՒՐԷԹԸ ԹԷՐԹԻՊԻ.— Պու Թօզտան պիր չայ գաշըղը ալըպ իսթիգա իւզէն չէքէրլէ պէրապէր պիր գահվէ ֆինճանը իչինտէ գարըշտըրըլըր. Պու թօզ եաւլըճա լէքէրլէ տէ գարըշտըրըլըր, իստէնիրսէ պիր ազ սուգ սու իլէ տէ գարըշտըրըլըր վէ պիր խամուր եափըլըր, պաաէհու իւզէրինէ գայնար գայնար սու վէ եա սիւտ տօլտուրըլըր։ ՉՕԳՕԼԱԹ եափմագ իչին տէ իսթինիլիրսէ գատար թօզըն միգտարը արթըրըլըր։

Եալընըզ թէնէքէ գութուլար իչինտէ 1 չ. 6 տ. 3 չ. վէ 5 չ. 6 տ.է սաթըլըր։

ԱՍՀԱՊԸ

Հ. ՇԸՎԷՅՑԷՐ վէ ԳՈՒՄԲ. Ատամ Սթրիթ, Սթրանտ, Լօնտրա, Ու. Գ վէ 53, Ֆինսպուրի Բօաթ, Սէնթ Բաթրօս, Լօնտրա, Ն. Ու.

Թիւրքիա վէ Բէրրւքէնտէ միւզայէտա իթմէք իսթէտիկիներէ, Թիւրքիա. Ռումանիա վէ Պուլկարիստան իչին վէքիլ պուլունան

ԷՏՄՕՆՏ ԳԱՐՌՈՒԱՆԱ

Էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իտիլմէ։

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա, Գալաթա-Շիշլի Թրամվայ մէրքէզինին գարշըսընտէ, 95 վէ 97 նումէրօլը ՈՒՄՈՒՄԻ ԻՆԿԻԼԻԶ ՄԱՂԱԶԱՍԸնտա։

Ֆրանսա էլէ մէմալիքի էճնէպիյէտէն հէր թարաֆտա վէ լաճահալ... տէ պուլունուր

La VELOUTINE

Poudre de Riz spéciale

PRÉPARÉE AU BISMUTH

Par CH^les FAY, Parfumeur

PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

ՀԷՐՄԱՆԵԿՆԱ ԾԱՂԿԱՓՈՒՇՋ

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆՈՂ, ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԸ, ՄԻՇՏ ԾԱՂԿԱԹԻԹ, ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ։

Ընդամուան մը փորձը պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամեն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելոյն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խոկոյն որ երեսը, վիզը, թևերը և ձեռուըները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանգերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Այդպիսի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանգարտեցունէ։ Ընհետ կ'ընէ մորթի սևուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արևայրուքը, և ուրիշ ամեն բրտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ աս ամեն բանով անկարելի կ'ընէ մասնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Նրվաճառի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գանծիւք պիրատէրլէրին ինկիլիզ էճզախանէսինտէ վէ Եիւքսէք գալտըրըմտա Էտմօն Գարռուանըն ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունուր։